

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po njem, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištvu telefon št. 85.

Rimski terorizem.

V katoliški cerkvi divja že nekaj let sem ljut boj. Ze stoletja sem ni bilo med duhovščino tako globokih in tako ostrih nasprotij, kakor vladajo sedaj in morda je imel cerkvi vedno naklonjeni milanski list »Corriere della Sera« prav, ko je pisal te dni, da je nastala v katoliški cerkvi verska kriza, kakršne ni bilo od časov reformacije.

Sedanjí papež, ki nima smisla za diplomatiziranje, se je lotil boja zoper modernizem v katoliški cerkvi s fanatizmom katerega srednjeveškega meniha. Vsemu nasprotuje, kar hoče cerkev in njene nauke spraviti v soglasje z vedo, vsemu, kar hoče cerkev vsaj toliko modernizirati, da bi mogla živeti med izobraženimi narodi. Kar zapored lete iz Vatikana bombe zoper moderniste. Najprvo je prišlo pismo na dunajskega profesorja Commerja, s katerim pismom je papež proglasil Schellove pristaše za krivoverce; potem je prišla bomba, ki je razgnala zvezo tistih cerkvi vdanih nemških katoličanov, ki so spoštljivo prosili, naj se času primerno preurede zastarele določbe zastran indeksa; potem je izšel novi silabus, ki je obsodil vse katoliške znanstvenike, ki so spoznali resničnost rezultatov modernegaprirodoslovja in evolucijske teorije in zdaj je izšla celo posebna enciklika, s katero so določbe novega silabusa dobile značaj dogmatične odločbe papežev. Nezmotljivi papež je govoril in obsodil je modernizem kot seme zla, kot začetek krivoverstva.

A papež se ni omejil zgolj na obsodbo modernizma. Izdal je tudi upravninkvizicijske odredbe zoper vse tiste duhovnike, ki stojijo na stališču modernizma. Ob službo in kruh morajo priti vsi, ki so modernisti, če se ne podvržejo. Modernisti ne smejo biti profesorji na teoloških fakultetah in na seminarijih; škofje morajo ljudstvo in duhovščino svariati pred časopisi, ki jih pišejo in izdajajo modernistični duhovniki; vse katoliške objave mora pregledovati poseben cenzorski kolegij, ki naj se ustanovi v vsaki škofiji; nadzirati se mora pri listih sodelujoče duhovnike; prepoved Leona XIII. da brez privoljenja škofovega noben duhovnik ne sme voditi lista, se vzdržuje; duhovniški kon-

gresi so prepovedani, izvzemši zelo redke slučaje, ko se ni bati, da bi duhovščina zašla na njih v modernizem; v vsaki dijecezi se ustanovi nadzorno svetovalstvo, da se ne razširjajo moderne zmote itd.

Roma locuta, causa finita, se je včasih reklo, a če bo to veljalo tudi sedaj, je drugo vprašanje. S polenom je papež ubil mogočno gibanje tistih duhovnikov, ki so hoteli cerkev in njene nauke spraviti v harmonijo z resnico. Obsodil je njih početje, proglasil modernizem kot »sintezo herezije« in izdal krute in brezobzirne cerkveno-policijske odredbe, da bo mogoče vsako najmanjše gibanje med duhovščino in kali zadušiti. Pasja odvisnost duhovščine se je tu pokazala v najjasnejši luči.

S papeževu encikliko je zmogala najbolj ortodoksna stranka med duhovščino. Stranka srednjeveških fanatikov, ki bi raje videli, da cerkev propade, kakor da bi se akomodirala modernemu življenju. Napačno je misliti, da je modernizem omejen samo na nekaj posameznikov. Krauss, Schell, Müller, Loisy, Romulo Murri, Tyrell so oziroma so bili le posebno znameniti zastopniki tega gibanja. A duh modernizma je zavladal tudi med širokimi sloji katoliškimi, dostikrat ne da bi se tega zavedali. V zadnjih letih tudi pri nas tolikrat citirani jezuit Wasmann je po tej papeževi encikliki krivoverec in krivoverci so vsi tisti kranjski duhovniki, ki so oznanjali njegove naravoslovne nauke. Krivoverec je ljubljanski kanonik Sušnik, ki je v svojih naravoslovnih predavanjih priznaval evolucijsko teorijo, krivoverec vseh krivovercev je dr. Janez Evangelist Krek, ki je v različnih svojih govorih in izjavah zastopal strogo modernistiške nazore. Lahko se reče, da je pri nas in tudi drugod vsa mlajša duhovščina včasih vede večinoma pa nevede prepojena modernistiškega duha.

Oficialno obglavljenje modernizma je izvedeno. Pokazalo se je pri tej priliki nepremostno nasprotje med cerkvijo in znanostjo, med vero in znanstveno resnico.

Kake posledice bo imela ta enciklika, ni mogoče reči. Odvisno je to v prvi vrsti od škofov. Nekateri bodo papežev ukaz strogo izvajali, drugi ga bodo v teoriji spoštljivo priznavali, v praksi pa nespoštljivo prezirali.

Saj vidimo tudi na ljubljanskem škofu Jegliču, kako prezira papežev ukaz glede katoliškega časopisja. Tako podlih, tako hudobnih, tako lažnivih, tako infamnih listov, kakor sta »Slovenec« in »Domoljub«, svet še ni videl. Škof ima dolžnost, da te liste nadzira, papeževi ukazi mu to velevali, in njegova uradna dolžnost je, da bi tolovajskemu početju teh listov naredil konec, a škof Jeglič se ne zmenja za papežev ukaz in dovoljuje in s tem odobrava početje svojih duhovskih revolveržurnalistov.

Terorizem, s katerim je nastopila rimska kurija zoper modernizem, je grozovit. Še duhovniki, ki so vseučiliški profesorji bogoslovja, pridejo ob kruh. Duh preganjanja in neusmiljenega zatiranja je dosegel največji svoj triumf.

Nam je le prav, da je papež izdal to encliko. Tako reakcionarstvo, kakršno mora sedaj zavladati v cerkvi, bo vodilo samo vodo na mlin tistih, ki se vojskujejo, da bi osvobodili ljudstvo iz politične in duševne odvisnosti od duhovščine. Rimski terorizem bo največ škodoval klerikalizmu.

„Slovenčevci“ v Kostanjevici.

(Dopis iz Kostanjevice.)

Začasa volilnega boja pred državnozborskimi volitvami so pričeli tukajšnji najnovejši pristaši »Stranke Ljudskih Slepčarjev« v škofovem »Slovencu«, (ki tako rad sprejema v svoje okrilje različne »značajce«), najnaglasnejšo časninarsko gonjo proti tukajšnjim naprednjakom.

Dotični črni dopis, kateremu ni sveto niti zasebno življenje posameznikov se z njemu lastno nadutostjo in predrznostjo vedno in pri vsaki priliki zaganja v našega vrliga župana Ivana Globočnika, tukajšnje uradništvo in meščanstvo, ki je v večini naprednega mišljenja.

Vsa ona onemogla jeza, ki se izraža v »Slovenčevih« člankih, je sad pristne klerikalne zlobe. Znani tukajšnji nihilisti, ki v odlični družbi javno izpovedal, da bode razdiral vse, vselej in povsod in se po tem ravna. Te njegove grožnje se seveda ni nihče prestrašil, ker že vsak kostanjeviški otrok ve, koliko šteje ta gospod

na uplivu, ugledu in somišljenikih. Najvernejši klerikalci zapuste lastno stranko, ko vidijo tega nihilista v svoji sredi. Akoravno ni naš namen reagirati na pristno katoliške plodove »Slovenčevega« sotrudnika, uvidimo vendar potrebo odpreti javnosti oči glede »razmer«, ki so se opisovale v dolgi vrsti ostudnega pamfleta iz notarjeve pisarne (g. Sever je menda mislil, da je to manifest) in predalilih »Slovenčevih«.

Zadnje državnozborske volitve so baje pokazale, da ima »S. L. S.« v Kostanjevici veliko »večino«, ki je bila sicer drago plačana s krškim denarjem in pristno kapljico obširnih kletij v Zavodah. Ta »nepričakovani uspeh« je navdahnil naše zavičarje in razdirače z velikimi nadami, da so se začeli pripravljati na občinske volitve, ki so se vršile 27. avgusta t. l.

Nadporočnik Sever se je že v duhu videl na županskem stole, mogočnega in neizprosne, kakor v tistih časih, ko je še naše mesto pokrivala egiptovska tema. Tema je hvala bogu izginila že davno in ž njo tudi Severjev absolutizem.

Od majnika sem so pričeli zbirati okoli sebe pristaše in somišljenike, ki so se ponajveč rekrutirali iz vrst malkontentov, nerazsodnih zasleplencev in raznih »mejašev«. Zasnovali so veliko akcijo, da vržejo sedanjega župana in občinski odbor. Veliko so pili na ta račun v Zavodah in drugod, a pili so na medvedovo kožo.

Volilni oklic v obliki nesramnega pamfleta, (tiskanega v »Katoliški tiskarni« in izdanega v notarjevi pisarni), ki je imel namen v zadnjem momentu zbegati naše ljudi, je napravil ravno nasproten učinek. Naši volilci so se strnili v mogočno falango ter pogladi zasleplence in njihovih generale v temo, iz katere so prišli.

Zmagali smo v vseh treh razredih z dvotretjinsko večino. Bojno polje sta pokrivala dva politična mrliča: Sever in Hafner. Reveža sta pozabila, da sta zadnja tri leta sedela na odborniških stolčkih iz milosti naprednjakov, sta sedaj postala objestna in vsled tega oba sfrčala iz odbora. Smili se nam posebno prvi, ki je takorekoč le žrtev poslednjega. Če gospod nadporočnik to uvidi ali ne, je slednjič njegova stvar.

Osmi dan po volitvah pa so »Slovenčeva« predala polnili zopet nesramni izbruhi izza klosterskih zidov, sramoteče moze napredka, neumorno nesebičnega dela in požrtovalnosti. Sramotilo se je na nečuvven način zopet naše uradništvo in meščanstvo, ki je do slednjega vztrajalo v naših vrstah.

Kostanjevčani, takih napadov ne morete kar tako prezreti, zavedajte se svoje časti in veljave ter dejansko pokažite, da je tako človeče nemogoče v našem mestu! Imenovalo se vas je e l e m e n t e, s katerimi poštenjak ne sede k mizi. Kdo je tisti »poštenjak«? Sami veste, da je ta »poštenjak« oni, ki ga družabno boj kotira razen par izjem vsa inteligence.

Se naši duhovniki, ki so mislili, da so s tem človekom ternu zadeli, ko je prešel v njihov tabor, so prišli do spoznanja, da katerega bo morda, četudi prepozno, prišel še g. Sever in njegovi trabanti.

Vsak, kdor ni zaslepljen v preveliki strankarski strasti, mora priznati znatne uspehe na prosvetnem in gospodarskem polju, katere je dosegel župan Globočnik v dobi svojega šestletnega županovanja. Novi šolski poslopji v Kostanjevici in Cerneči vasi, gasilno društvo, občinska hranilnica, nasip in dvignjenje okrajne ceste, vzorno urejeno in upravljano županstvo, novi viri občinskih dohodkov z vpeljavo indirektnih doklad itd. itd. so delo njegovih rok in njegovih somišljenikov.

Ne bomo tukaj razpravljali, na kak način pa je 18 let gospodaril v občini Globočnikov prednik g. Sever, ker nečemo slediti stopinjam »Slovenčevega« dopisnika. Če bo pa g. Sever, kot voditelj svojih ljudi še nadalje dopuščal po »Slovencu« in »Domoljubu« psovati svoje someščane, katerim mora biti za marsikake usluge še posebno hvaležen, minila bo potrpečljivost tudi nas in pričeli bomo vračati milo za drago. To naj si zapomni gospod Sever in gospoda v farovžu; kajti za vsak »Slovenčev« napad delamo odgovorne nje in celo stranko, ki trpi v svoji sredi takega »revolveržurnalista«.

Ni pa dovolj, da ti ljudje obelodanjajo v »Slovencu« izrodke svoje pobesnelosti. Lotili so se drugega, za nje prav častnega opravila. Seksta-

LISTEK.

Nekaj besed o novodobnih popotnikih in izlet na Cetinje.

(Dalje.)

Seja 10. mal. travna je bila zelo kratka. Ker sem prišel nekaj minut prepozno, ne vem, kako in zakaj se je spor začel. Opozicija je napadala predsednika in vlado ter zahtevala odstop obeh. Priznati se mora, da ni padlo nič tistih grdih, moža, posebno pa še poslanca nedostojnih psov, ki so običajne v naših zborih, čeprav je predsednik Petrovič s silnim glasom in trdimi besedami očital opozicijonalcem, da so izdajice na narodnem programu, ki so ga podpisali. Petrovič je bil nekaj dni poprej obelodanil ponesrečeno politično pesem, v kateri je imenoval neki tabor poslancev kamarilo. To besedo ni rabil v pomenu kakšne postranske tajne vlade, ker tej bi najbrž pripadal on sam, ki je knezov sorodnik. Poslancem, ki v šolskih študijah niso visoko dospeli, pomen besede kamarila ni bil jasen in so jo zamenjali z njim znano laško besedo »cameriere«, ki pomeni lakaja. In lakajji niso hoteli biti. Ogorčeni so po ostrí izjavi zapustili zbornico, ki je postala nesklepčna. Ko se je

po poimenskem preštetu zbornice pokazalo, da ni niti 38 t. j. polovica poslancev navzočih, je izjavil ministrski predsednik Radović, da se popelje nemudoma h knezu, ki je bival v Baru pri bolni kneginji, ter je zaključil sejo. Meni je bilo žal zanj, da ni trajala dalje, ker uro za uro bi bil rad poslušal možake, pa naj že razpravljajo o prošnjah ali pritožbah, tarifah ali lakajjih. Tako je končala prva črnogorska skupščina. Nekaj dni pozneje sem čital v časnikih, da je zaključena in da je padlo Radovičevo ministrstvo.

Ker sem imel tisto popoldne dosti časa, sem se napotil na Orlovkrš. To je skalnata kopica nad metropolitansko cerkvijo sredi in poleg drugih višjih kopie in gor. Na vrhu stoji na štirih stebrih daleč yiden pozlačen baldahin, kot spomenik v Kotoru umorjenemu knezu Danilu. Pod menoj je ležala podolgovata cetinjska kotlina, obkrožena s skalami, na levo sem zrl na zasneženi Lovčev, na čegar vrhu je pokopan Peter II., pesnik »Gorskega venca« in poslednji vladika. Ti črnogorski vladiki so imeli večkrat handžar v rokah nego križ in živo me spominjajo bojevitih papežev 15. in 16. stoletja, katerih eden — Julij II. — je baje Mihelangelu, ki ga je vprašal, kako ga naj upodobi, zanosno odgovoril: »Z mečem v roki.« Kraj spomenika sem dobil 16. letnega Dušana Vujovića, dijaka 2. razreda cetinjske petrazredne gimnazije. Imel je kopo knjig s seboj in učil se je zemljepisja iz ruske učne

knjige. Pri odgovorih na moja vprašanja se je zelo vpljudno odkrival. Dasi revnih staršev sin, doma iz borne vasice daleč od Cetinja, vendar ni hotel vzeti denarja, kateri sem mu ponujal za šolske potrebe. Naposled me je vprašal, če sem iz »zlatnoga Praga«. Na Cetinju smatrajo za Čeha vsakega slovenskega gosta, ki ne govori gladko srbo-hrvaški jezik. In tako so tudi mene. Čehi radi pohajajo na Črnogoro in dejstvo, da se je v Pragi že dosti mladih Črnogorcev s češko pomočjo naučilo roko-deltstva, je močno dvignilo ugled češkega imena. Posebno pa je zadnji izlet čeških Sokolov na Cetinje, kjer so bili veličastno sprejeti, zbudil simpatije vseh Črnogorcev od teh praktičnih Vseslovanov. Sokoli so takrat ljubili, da poskrbe za vsakega črnogorskega dijaka, ki pride na praško vseučilišče.

Proti večeru sem hotel pogledati v cetinjsko vojašnico, dolgo enonadstropno poslopje, ki ima prostora za bataljon vojakov. Črnagora nima prave stalne vojske, vojašnica se rabi za skladišče vojnih potrebščin in za bivališče onih mladeničev, ki prihajajo k orožnim vajam. Ni me gnalo pozvedeti, kakšen red je v teh prostorih, leži li komis na desni ali na levi strani čedno zvrzanega perila in obleke, z leti se skrhajo čuti za takšne stvari, pač pa bi bil rad videl mlade črnogorske junake v njih začarjari. Pred rdečkastim poslopjem so šetali v tolpah visokovzrasli in temnih obrazov. Baš sem hotel vprašati

junaka, bi se li smelo prestopiti prag vojašnice in ogledati njeno notranjost, kar se zakadi proti meni rujav, ščetinast pes. Po njegovi zlobi sem sodil, da bi me bil najrajši raztrgal. Smil sem se ga z nogo v režeč gobec, pa se ni dal odpraviti. Sklonil sem se po kamen a tu je bil še le ogenj v strelhi. Zagnal se je na moj površnik ter zasadel vanj zobe. Menda je žival ovohala v njem stari avstrijski častniški plašč, iz katerega je narejen, pa se je znosila nad njim. Začel sem upiti v vseh slovanskih jezikih: »Pašol! Pozovite črta! Kakšen red je kod vas! Psiakrev!« Naposled so se me vsmilili v neki tolpi in so pozvali razkačeno zver. Spustila je moj površnik, kateremu je zadala nezacepljivo rano. Hitro sem jo odkuril in če pridem še kdaj na Cetinje, pri vojašnici gotovo nočem ogledati in oprezovati. Čemu sem tja utikal nos, ko sem vendar dosti vojakov videl na ulici! Ne omenil bi te dogodbe, ko bi ne bil zaradi nje opustil svoje prvotne namere, da se povrnem s Cetinja peš nazaj k morju in sicer po stari črnogorski poti, ki se mi je kazala v Kotoru tako slikovita in vabljiva. Brez tovariša sedaj nisem maral pešpoti, na kateri bi bil pač varen pred handžarji, pred psi pa morda ne. Šel sem na pošto, da si kupim za drugi dan listek za vožnjo v Kotor. Pa na dilihansi ni bilo več prostora zame. Ker vozi pošta samo enkrat na dan, sem sklenil, da ostanem še ves drugi dan na Cetinju in čakam na njo do tretjega jutra.

V.

Drugi dan je celo dopoldne gremelo in deževalo in vesel sem bil, da ob takem vremenu nisem na poti. Zgodaj v jutro sem si oskrbel vojni listek na pošti. Potem sem tisti dan mnogo sedel doma pri svojem gospodarju. Aleksej Lajnovič je pošten človek, pri katerem se nerazvajenee dobro počuti. Če ga presadim po skupnem umivalniku, skupni krtači in po tečnih računih, ki zvravajo različne po imetku, ga moram uvrstiti pristašem komunizma, ki hoče tudi na Črnigori vse izenačiti: čast in junaštvo, znanje in premoženje. Mnogo sem ga poslušal ter gledal na njegove goste in odjemalce. Prodaja pa duhan in svalčice, kruh, ovčji sir, vino, rakijo, sirovi prešut, čebulo in vžigalice, ako mu slučajno v tem ali onem blagu ne poide zaloga. Tu moram vriniti tudi črno kavo, o kateri govorim vsak, kdor je pogledal na Balkan. Ž njo in pa z rujnim dalmatinskim vinom sem si preganjal tisti dan dolgočasje deževnega vremena. Lajnovič v prodajalni ne nosi samopala za pasom, če gre pa na trg po čebulo ali kaj drugega, si ga pa vselej zatakne. Mož je še iz herojske dobe in kolikor toliko je tudi on pripomogel, da se je Črnagora razprostrla in prodrla do jadranskega morja. Kakor njega moram pohvaliti tudi njegovo skrbno ženo, ki me je oba jutra vprašala, česa želim za kosilo, česa za večerjo, no njena mati mi je v mojo sobo donasala le sočno jagnjetino, zdaj kuhano zdaj pečeno in k vsakemu obro-

vili so nekako tajno policijo, ki s pravo ovadsko spretnostjo zasleduje pogovore v gostilnah in na cestah ter nastavlja svoja nečedna ušesa pri vsaki mogoči priliki.

Povod temu so razne sodnijske in druge ovadbe in afere, v katere se zapletajo čisto nedolžni ljudje brez vsakega poudara. Zelo časten in imeniten posel za pristaše takozvane »ljudske stranke«. Gratuliramo, g. Sever! Svarimo naše ljudi, naj pazijo na svoje besede vselej in povsod, da ne zapadejo kot žrtve maščevalnih nasprotnikov.

Kdor je rojen za maščevanje, je to pač lahka stvar. Tudi mi bi škodovali, ako bi hoteli. Posebno tista študenta-agitatorja, ki sta se s posebnimi bravurami izkazala na klerikalni strani, bi lahko pamtila za celo življenje svoje nepremišljene korake. Ali mi nismo maščevalni, to lepo čedenost prepustimo iz srca našim »Slovenčevcem«, ki naj vedo: čim bolj kosmata je njih vest, tem trdnjša je naša koža!

Deželni zbori.

Gradec, 17. septembra. V začetku današnje seje se je vnela delata, ali naj pride najprej na vrsto proračun ali volilna reforma. Za volilno reformo sta govorila poslanca Resel in Hagenhofer, a končno je le bil proračun izročen finančnemu odseku. — Potem je poročal posl. dr. Ploj v imenu finančnega odseka o spremembi predpisov glede razdelitve nagrad takim poslom, ki služijo več let nepretrgoma pri enem gospodarju. Ako bi se namreč hotelo nagraditi posle po tistem načinu, ki ga je predlagal svoječasno deželni odbor, treba bi bilo najmanj 100.000 K, ako bi se hotela priznati nagrada vsaj četrtini vseh upravičencev. Socijalna demokratska Schacherl in Resel sta govorila proti takim premijam ter zahtevala preiskrbo kmečkih poslov za starost, zavarovanje za bolezen in nezgode, ureditev delavnega časa itd. Poslanec Hagenhofer je ugovarjal, nakar je prišlo do burnega konflikta med klerikali in soc. demokrati. Končno je bil sprejet predlog, da se za premije poslom določi za prihodnje leto 10.000 K. — Posl. dr. Hraščovec je predlagal primerno pospeševanje vinoreja na Spodnjem Štajerskem.

Celovec, 17. septembra. Koroški deželni zbor ima v razpravi zakon o varstvu planink, zakon o splošnem starostnem zavarovanju, zakon o preskrbi deželnih zdravnikov za starost itd.

Dunaj, 17. septembra. Posl. Kolisko je predlagal v deželnem zboru, naj se uvede obvezno cepljenje koz. — Med drugimi predlogi je deželni zbor rešil tudi predlog glede regulacije plač profesorjem deželnih srednjih šol.

Solnograd, 17. septembra. Deželni zbor je izvolil jubilejski odbor, ki naj pripravi vse potrebno za cesarjev jubilej. Med predlogi sta bila načrt za nov lovski zakon in zakon za ustanovitev kmetijske šole v Solnogradu.

Ljov, 17. septembra. Deželni maršal Baden je utemeljeval potrebo, da se deželnozborski pravilnik spremeni. Glede reforme deželnega volilnega reda je izjavil, da je isto mogoče doseči le potem reforme.

ku po debelem stroku čebule. Eto, kakšne slaščice in polizke mi je stariča redno predlagala, nazivajoč me: Sinko moj ljubi — ali — Lijepi moj sinko! — kar mi je dobro delo, ker me tuji ljudje niso še nazivali tako.

Lajnovičevi gosti so mnogo rešali položaj na Črnigori. Neki Podgoričan, ki je bil na poti v Ameriko, je tožil, kako ravnajo z narodom duhanski monopolisti iz Italije. Sami imajo po 300 do 400 K mesečne plače, a deklarirajo, da delajo v tovarni, plačujejo po 30 vinarjev na dan. Kmetje pri monopolu zelo trpe. Ako duhana mnogo pridelajo, je po ceni, ako malo, jih izpodbujejo monopolisti činovniki, naj ga več sade in če je potem dobra letina, zopet pade v ceni. Kupujejo ga od seljakov glede na kakovost po štirih vrstah ali stopnjah od 20 vinarjev do krone za kilogram. Pa komisijonaši, ki ga prejemljejo od seljakov, se odlikujejo po strogosti in prevrtljivosti. Časih kmetu kar po 100 kg duhana izvržejo in ukažejo, da se zakoplje v rupo. Ponoči pa dajo rupo odkopati in duhan le porabi. Seljak, ki je poprej živel od te rastline, je prišel sedaj na nič. Pri monopolu je duhan trikrat dražji nego je bil poprej. Drug Amerikaneec je tožil, kako svobodno hodijo sedaj Lah čez morje na Črno goro in da jim je prodana ali podarjena železnica, ki se zgradi od Bara čez Sutorman na Podgorico. Take govorec sem slišal pri Lajnoviču. Jaz jih le beležim, končno sodbo o teh stvareh izpregovorijo kdaj vestni zgodovinar.

(Konec prihodnjic.)

Nagodbena pogajanja razbita.

Dunaj, 17. septembra. Danes so se nagodbena pogajanja nepričakovano prekinila ter so se ogrski ministri vrnili v Budapešto. Ogrski ministri so namreč naenkrat zahtevali posebne koncesije za to, da kdaj dovolijo zvišati prispevke h kvoti. Seveda avstrijska vlada takih zahtev ni mogla sprejeti. Konferenca se zopet prične šele prihodnji mesec v Budapešti, ko pride cesar tja. Avstrijski vladi se ne mudi, da bi pretrgana pogajanja obnovila, ker se lahko pred parlamentom zagovarja, da je bolje biti brez nagodbe, kakor pa doprinese velike žrtve. Nasprotno pa je ogrski politikom mnogo na tem, da se sklene nagodba preden se zopet sestane ogrski državni zbor. Vsekakor pa bodo Ogrji morali odnehati od svojih pretiranih zahtev. Pred vsem se morajo sprijazniti s stališčem avstrijske vlade, da brez kvote in banke se nagodba ne bo sklenila.

Budimpešta, 17. septembra. Vest, da so se nagodbena pogajanja prekinila, je zelo presenetila vse kroge. »Budapesti Hirlap« piše, da so se nagodbena pogajanja razbila, ker pritiskata na avstrijsko vlado veliki stranki krščansko-socialna in agrarna v protigrobnem smislu.

Björnson proti Madžarom.

Dunaj, 17. septembra. Sloveči norveški pesnik Björnson Björnsterne je, kakor znano, vrnil povabilo k mednarodnemu mirovnemu kongresu v Monakovo ter poslal predsedniku grofu Schönbornu pismo, v katerem pravi med drugim: »Gospodje, ki nastopajo tam kot mirovni apostoli, uganjajo doma rokolodstvo ljudskega zatiranja in trpinčenja, ali pa mirno gledajo, kako zatirajo in trpinčijo drugi. Ako pride n. pr. na kongres grof Apponyi, ki je sedaj naučni minister na Ogrskem ter je v tej lastnosti škodljiv tlačitelj Slovanov, kot izvoljeni odposlanec svojega naroda in bi tudi jaz bil tam, storil bi vse ter bi ne miroval poprej, da bi bil grof odstranjen iz dvorane.«

Na to pismo je poslal grof Schönborn »N. Fr. P.« daljši dopis, v katerem pravi, da bi vsaka mirovna akcija bila nemogoča, ako bi hoteli delovati le s političnimi somišljeniki. Björnsonovo izjavo imenuje »indignacijo«. Grofa Apponyija zagovarja, češ, da ne more biti povsod zraven, kjer bi bilo treba preprečiti krivico. Iz cele pisave grofa Schönborna je razvidno, da Nemci, pa najsi bodo tudi tako klerikalni, kakor je grof Schönborn, odobravajo madžarski šovinizem in njih krutost proti nemadžarskim narodom. In taki ljudje bi naj bili apostoli miru!

Vstaši v Macedoniji.

Belgrad, 17. septembra. Pri Bratovici so grški vstaši ustrelili deset bolgarskih kmetov, ki so se vračali s semnja.

Punt v Maroku.

Pariz, 17. septembra. Celo puntarsko pleme Šauja se je podvrglo generalu Drudeju ter sprejelo vse njegove pogoje. Obenem so poglavarji tega plemena obljubili, da bodo tudi drugim plemenom v notranjih delih dežele dokazovali, da je potrebno se podvreči Francozom.

London, 17. septembra. Puntarska plemena v Maroku so si izprošila do četrtka pomisleka, ali naj sprejmejo francoske pogoje ter se podvržejo. Zaradi vojne odškodnine se že vrše pogajanja med Marokom in Francijo.

Madrid, 17. septembra. Položaj v Maroku se vidno zboljšuje. Z vsako ladjo se vračajo Evropejci v Casablancu.

Prvi kranjski gostilničarski shod.

(Konec.)

V pomožni odbor so bili soglasno izvoljeni: za Dolenjsko gg. Rosman iz Novega mesta, Merhar iz Ribnice, Ferderber iz Kočevja in Pehani iz Žužemberka; za Gorenjsko gg. Fajdiga iz Kamnika, Kunstelj iz Radovljice, Pavlin iz Podbrezja in Peternel iz Bleda; za Notranjsko gg. Burger iz Postojne, Rihar iz Logatec, Lavrič iz Planine in Gruden iz Jeličnega vrha.

O zadancanju vina za privatnike je poročal g. Fajdiga, ki je predlagal sledečo resolucijo, ki se odposlje na kranjski in goriški deželni odbor:

Deželni odbor naj sestavi takoj zakonski načrt, da morajo vsi ljudje, ne glede na stan, ki imajo doma vino, tudi plačevati deželne kakor tudi občinske užitniške davke. Ako se pa to ne zgodi, naj se pa tudi gostilničarjem dovoli od 3—5 hl nezadacane vina, kar imajo tudi pravico drugi.

O protestu proti dajanju koncesij v najem tretjim osebami je poročal g. Avguštin Zajec, ki je predlagal na trgovinsko ministrstvo sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta: Gostilničarska obrt pripada obrti, ki je najbolj zatirana in gineva zaradi raznih nedostatkov, zlasti pa ko nima zakon prave meje in vpošteva v § 14. obrt. reda. Med drugim trpi gostilničarska obrt mnogo, da obrtne oblasti odobravajo zakupodaje in še celo tretjim osebami. Na ta način se koncesije izkoriščajo, ne da bi koncesionar sam izvrševal svojo obrt. Nahajajo se prepogosti slučajji, da imajo zakupniki po več koncesij, kot to dopušča zakon, a osebno ne izvršujejo niti ene. Zato zbrani gostilničarji prosijo trgovinsko ministrstvo, da nemudoma odpravi navedene nedostatke in podeli tozadevni strogi ministrski ukaz podrejenim obrtnim oblastim, da se strogo drže § 19. obrtnega reda pri oddaji koncesij v najem ter da odločno preprepe najemnikom izvrševati koncesijo po namestniku.

O odpravi prodaje piva privatnikom naravnost iz pivovaren in zahtevanju koncesijoniranja prodaje vina in piva v steklenicah je poročal g. Maček, ki je predlagal sledečo resolucijo, ki sta bili soglasno sprejeti:

I. 1. V obrambo splošnih gostilničarskih interesov na Kranjskem se zavežejo vsi gostilničarji po deželi in mestih, strogo paziti na svoje daljše piva, da ti oddajajo pivo edinole koncesijoniranim gostilničarjem. 2. Vsak posamezni gostilničar naj prijavi vsak nasproti slučaj zadržnemu odboru v Ljubljano, kateri ima na podlagi obveznega pisma pivovarnejev dotično pivovarno opozoriti. 3. Če se pivovarna na opomin ne ozira in še nadalje sama privatnikom streže, se imajo vsi gostilničarji dotičnega kraja složiti v energičen bojkot proti taki pivovarni. 4. Odboru ljubljanske gostilničarske zadruge se naroča, da o tej resoluciji obvesti vse v poštvi prihajajoče pivovarne. (Ta resolucija se odposlje gostilničarski zadrugi).

II. Ker je ravno sedaj v pripravi ali osnovi ministrska naredba tičoča se koncesijoniranja točenja in prodaje piva v steklenicah, naj se ta raztegne tudi na vina v steklenicah in se prodaja piva in vina v steklenicah podeli edinole gostilničarskim koncesijam. Ta resolucija se odposlje na trgovinsko ministrstvo).

G. Kališnik je želel, naj se prime za ušesa tudi prodajalce sodavice in pokalice, ki krošnjarijo in delajo škodo gostilničarjem. Ta želja se sporoči zadrugi sodavičarjev.

O odpravi privatnih nekoncejioniranih izkuharjev je poročal gosp. Kenda, ki je predlagal sledečo resolucijo:

Visoko c. kr. trgovinsko ministrstvo izda ukaz na pristojno oblast, naj vse nekoncejionirane izkuharje v zasebnih stanovanjih proti gotovemu plačilu odpravi, ker delajo koncesijoniranim gostilnam neprecenljivo škodo. (Sprejeto).

Glede ustanovitve obrtnega sodišča v Ljubljani je poročal predsednik zveze kranjskih obrtnih zadrug gosp. Franchetti, ki je predlagal sledečo resolucijo:

Shod se obrača na pravosodno ministrstvo z nujno prošnjo, da poskrbi kar najhitreje mogoče za ustanovitev obrtnega sodišča v Ljubljani. Samo v Ljubljani in ljubljanski okolici je približno 5000 raznih obrtnih podjetij in do 18.000 delojemalcev in bi imelo obrtno sodišče dovolj posla. (Sprejeto).

O strokovni organizaciji zadrug na podlagi novega obrtnega zakona in o ustanovitvi strokovne šole je poročal zadržni inštruktor gospod dr. Blodig. Poudarjal je potrebo take organizacije za gostilničarje. Zadržne gostilničarjev naj se združijo v deželno zvezo gostilničarskih zadrug. Predlaga, naj se ustanovi taka zveza in naj se v to izvolijo pripravljalni odbor.

G. Franchetti predlaga, da bi bilo bolj praktično, če bi ljubljanska gostilničarska zadruga vzela v roke snovanje take zveze.

G. Rus predlaga, kadar sestavi ljubljanska zadruga pravila, naj se pokličejo k posvetovanju tudi gostilničarji z dežele.

Vsi predlogi so bili sprejeti.

O odpravi prisilne uprave in ružni koncesij je poročal g. Tosti. Oboje je velika krivica za gostilničarje, kakršna se ne godi nobenemu drugemu stanu. Predlaga resolucijo na justično ministrstvo, da se odpravi prisilna uprava in ružni koncesije. Sprejeto.

Pri raznoterostih je kot zastopnik deželne zveze za promet tujcev na Kranjskem govoril g. dr. Marn. Predlaga, naj bi boljši gostilničarji napravili poučno potovanje v Svico ali sploh tja, kjer je dobro razvit tujski promet, da se nauče povzdigniti tujski promet doma. Deželna zveza pojde povsod na roko takim potovalcem. Dalje predlaga, da bi se v Ljub-

ljani ustanovila natakarska in kuharska šola, ker se morajo naši gostilničarji posluževati zdaj tujih moči.

G. Peternel stavi predlog, naj bi ljubljanska zadruga priredila tak izlet, ker strokovne izobrazbe sploh manjka med gostilničarji.

G. Zajec hvali neumorno delo deželne zveze za promet tujcev. Gosp. Rus želi, naj bi se ta izlet izvršil v najkrajšem času.

Sprejmeta se dr. Marnova predloga.

G. Zajec svetuje, naj bi si gostilničarji, ki imajo večjo obrt, pridobili več vajencev. G. Kenda želi, da bi podpirali gostilničarji zvezo za promet tujcev.

G. Kravež želi, da bi v Ljubljani bili koncerti v gostilnah zvečer do 12., v kavarnah pa do 2. popoldne. Naj zadruga na to deluje.

G. Zajec ogorčeno konstatira, da se današnjega shoda ni udeležil noben drug državni poslanec kakor samo Hribar. Taki so ti klerikalni ljudski zastopniki, ki so še pred kratkim iskali naših glasov. (Ogorčeni klici: Skandal!)

G. Franchetti pravi, da je na shodu gostilničarjev na Štajerskem bilo 16 državnih poslancev. Kako naj poslanec ve za težnje naše, če se za nas ne briga? (Ogorčeni klici). Taki so prijatelji obrtnika, kar je obžalovanja vredno!

Prebero se nato brzozavke, ki so došle na shod.

G. Tosti se zahvali končno za temeljite razprave, vsem za udeležbo in zaključni zborovanje po štirih urah.

Nato se je vršil banket v hotelu »Ilirija«.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 17. septembra.

Predsedoval je župan Ivan Hribar, ki je prečital zahvalo kabinetne pisarne potom deželne vlade za vdanostno izjavo občinskega sveta povodom cesarjevega rojstnega dne.

Demisija obč. svetnika Šubica.

Nadalje je prečital župan dopis občinskega svetnika Ivana Šubica, ki odloga mandat in vse, kar je v zvezi z mandatom občinskega svetnika. Svojo demisijo utemeljuje s tem, da je zaradi znanih nasprotstev v klubu občinskega sveta uprizorilo časopisje proti njemu hudo gonjo. — Župan je izjavil, da je prepričan, da je bilo v klubu le neljubo nesporazumljenje; obžaluje neopravičeno kritiko ter predlaga, naj se Šubicu izreče popolno spoštovanje in zaupanje občinskih svetnikov in obžalovanje zaradi napadov. Njegova odpoved se naj ne vzame na znanje, temuč se naj naprosi, da jo umakne. (Pritjevanje). — Občinski svetnik Platan je rekel, da je odpoved napravila skrajno mučen vtisk, ker je vsakemu znano, kaj pomeni Šubičovo ime za razne važne odseke. Vsi poznamo dobro tega moža kot kremenit značaj in iskrenega rodoljuba, ki je zaradi svojega vsikdar odločnega nastopa moral požreti marsikatero grenko od višjih svojih oblastí. Pri prenosu obrtne šole je le on kompetenten strokovnjak. Ljubljansko obrtništvo ga pozna kot svojega odkritega prijatelja in zagovornika, zato pa tudi vsi obrtniki želijo, naj ravnatelj Šubice ostane njihov zastopnik v občinskem svetu. — Obč. svetnik Prosenc je izjavil, da v polni meri priznava, da je ravnatelj Šubice res pridna in delavna moč, toda občinski svet nima pravice mu podeliti mandata, ako ga je enkrat odložil, temuč mu ga morejo zopet dati le volili. — Župan je pojasnoval, da se tu ne gre za zopetno podelitev, temuč da se ga le naprosi, naj svojo demisijo umakne. — Županov predlog je bil nato sprejet z vzklikom z vsemi glasovi razen glasa obč. svetnika Prosenca.

Druga naznanila predsedstva.

Vodstvo deklishe osemrazrednice v Lichtenturničnem zavodu je poslalo zahvalo za podeljeno podporo za risarske namene.

Zahvalo je poslal tudi pripravljalni odbor vseslovenskega sokolskega zleta v Prago.

Deželna vlada je odobrila sklepe občinskega sveta glede regulacije sveta, kjer stoji vojaško preskrbovališče.

Deželni odbor je ugodil pritožbi A. Pavlina proti odloku mestnega magistrata, da bi moral odstraniti svojo tehnično na Dunajski oesti. Pač pa mora odstraniti istotam skladišče premoga.

Za „Družbo sv. Cirila in Metoda“.

Občinski svetnik dr. Triller je stavil nujni predlog, naj se v proračun za leto 1908 postavi večji prispevek za „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Utemeljeval je svoj predlog s tem, da se je zgodila v vodstvu družbe sprememba, ki bo v moralnem oziru gotovo dobro vplivala, ker je bilo marsikaj zavoženega. Bati pa se

je v prvih časih gmotnega zaostanka, ker je neka gotova stranka začela lažljivo begati javnost ter napoveduje družbi naravnost bojkot. V podobnih slučajih je že običaj, da stori inicijativno občinski svet slovenske prestolice. Tudi za ublaženje navedene škode naj stori ljubljanski občinski svet prvi korak, nakar bodo temu zgledu brezdvomno sledile tudi druge resnično narodne občine in korporacije. Predlog, da se v proračun postavi primerno višji prispevek, je bil soglasno sprejet.

Podelitev Debeljakove ustanove.

Potem je poročal obč. svetnik dr. Triller o podelitvi Matije Debeljakove ustanove za dijake v znesku letnih 400 K. Za ustanovo so prosili trije dijaki, med njimi tudi sorodnik pokojnika jurist Debeljak. Dasi je njegov oče premožen posestnik, a ostala dva sta resnično revna, vendar je odsek glasom ustanovne določbe, da pridejo v prvi vrsti v poštev sorodniki, moral prvemu dovoliti ustanovo. Podžupan dr. vit. Bleiweis, občinska svetnika Dimnik in Prosenc ter župan so priporočali, naj bi se ustanova vendar le podelila gimnazijcu Cirmanu, ki je v svaštvu, kar se sme smatrati za daljno sorodstvo, a občinski svetnik Plantan je dokazoval, da se nikakor ne sme preiti preko izrecnega besedila ustanovnega pisma ter se ustanova mora podeliti prosilcu, ki je iz direktnega sorodstva. Poročevalcev predlog je bil sprejet ter dobi ustanovo sorodnik Debeljak.

Vsiljevana nemščina.

Občinski svetnik dr. Triller je poročal o dopisu komisije za osuševanje barja, naj bi mestna občina imenovala svojega zastopnika v nadzorovalni tehnični odbor te komisije. Komisija, ki ji je predsednik deželni predsednik Schwarz, je poslala nemški dopis. Personalni in pravni odsek pa je mnenja, da mora zavzeti principijalno stališče, da sestoji komisija po večini iz slovenskih odborov. Ako je slučajno deželni predsednik tudi predsednik te komisije, to ga nikakor še ne opravičuje, da bi nastopal tudi tukaj s svojim notranjim uradnim jezikom. Tako postopanje mora občinski svet občititi za odrekovanje dolžne obzirnosti. Naše stolno mesto že itak ne uživa od strani deželne vlade posebnih ozirov. Vsak objektivno sodeči človek mora dati v tem slučaju prav mestni občini. Predlagal je, naj se dopis zavrne ter se bo občinski svet spušal v nadaljnjo razpravljanje o tem predmetu šele tedaj, kadar dobi slovenski dopis. Sprejeto.

Računski sklep in bilanca mestnega loterijskega posojila za leto 1906.

Poročevalec občinski svetnik Svetek. — Občinski svetnik Prosenc se je pritožil, da ni dobil računskega zaključka, zato tudi ne bo glasoval. Župan je konstatoval, da so vsi občinski svetniki dobili računsko zaključke pravočasno dostavljene, ki so sploh bili izpolnjeni že pred meseci ter se je na ta način popolnoma zadostilo zakonskim predpisom. Interpelant je najbrže dostavljeni mu zaključek kam založil, sicer pa bi se bil lahko oglasil zanj v mestnem ekspeditu. Iz računskega zaključka posnemamo, da je imelo loterijsko posojilo 195.824 K dohodkov (proračunjenih je bilo le 190.769 K) ter 140.546 K stroškov (proračunjenih 139.955 K); potemtakem je bilo prebitka 55.277 K, dočim je bilo proračunjenih le 50.816 K. Račun anuitet izkazuje obresti iz leta 1906 118.352 K, čisti dobiček klavnice 18.789 K, čisti dobiček vojašnice 10.942 K, čisti dobiček vodovoda 37.193 K. Račun dobička in izgube izkazuje 82.252 K. Bilanca amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila izkazuje aktiv 1.113.696 K. Finančni odsek je pregledal račune ter jih našel v redu, vsled tega se odobre.

Razne prošnje.

Avstrijsko društvo inženirjev in arhitektov na Dunaju je prosilo za subvencijo, da bi napravljalo poskuse z betonsko železnimi konstrukcijami. Občinski svet nima denarja za take poskuse, sicer pa je stvar vlade, da taka podjetja podpira. Zato se je prošnja odklonila.

Mestni magistrat je prosil, naj se dovoli trem stražnikom nagrada za uspešno izvršeno revizijo psov v mestnem okrožju. Vsled te revizije so se tozadevni dohodki zvišali za 584 K. Dovolj se vsem trem nagrade 100 K.

Magistratnemu slugi Tom. Igliču se je dovolil prispevek 50 K k stroškom za poprave njegovega kolesa, dočim se je prošnja mag. sluga Bizjaka za prispevek k nakupu novega kolesa, ker mu je bilo ukraden, odklonila. (O vseh štirih točkah je poročal občinski svetnik Lenčec.)

(Dalje v prilogi.)

Gasilno in reševalno društvo.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o delovanju imenovanega društva v II. četrtletju 1907. Gasilno društvo je posredovalo pri 7 požarih, reševalno društvo pa je stopilo v akcijo z rešilnim vozom v 54 slučajih. Poročilo se je vzelo na znanje.

Poraba dotacij na raznih mestnih šolah.

O vseh osmih točkah je poročal skupno občinski svetnik Dimnik. Dotacije so se odobrile kakor jih je ustanovilo mestno knjigovodstvo.

Nadučitelj in učiteljica na Karolinski zemlji se dovoli vsakemu po 4 K potnih stroškov k učiteljski konferenci.

V pokritje stroškov in za zdrževanje I. razreda novega dekliškega liceja za dobo od 1. oktobra do konca letošnjega leta se dovoli 1038 K. Razred se otvori 1. oktobra letos. (Poročevalce za obe točki občinski svetnik Dimnik.)

Računski zaključek mestnega vodovoda za leto 1906.

Poročevalec podžupan dr. vitez Bleiweis. Dohodkov je bilo 164.150 K, stroškov 126.957 K, potemtakem prebitka 37.193 K. Vode se je porabilo celotno leto 1.340.513 m³, ali 3672,6 m³ na dan. Največja poraba je bila na dan 28. junija, namreč 4602 m³, ali 118 litrov na osebo. Računski zaključek se je odobril.

Računski zaključek mestne klavnice za leto 1906.

Poročevalec isti. Bilanca izkazuje 48.135 K dohodkov in 29.346 kron stroškov, potemtakem 18.789 K prebitka. Zaklako se je več kakor leta 1905: 111 govedi, 13 telec, 61 kozlov in ovc in 280 kozličev. Svežega mesa se je upeljalo več za 8872 kg. Tudi ta računski zaključek se je odobril.

Šolstvo v ljubljanskem predmestju.

Občinski svetnik dr. Triller je vprašal župana, kaj je resnice na častniških poročilih o šulferinskih šoli za Novi Udmat, Moste in Selo. Zadrževal je, naj se prekliče prepoved, da mestne šole ne smejo sprejemati okoliških otrok. Župan je odgovoril, da se dotična prepoved ni strogo izvrševala, ker so se posebno v višje razrede še vedno sprejemali otroci iz okolice. Dotična prepoved je res hud udarec za okoličane, ker je šentpetrska šola, ne ve po čigavi krivdi, skrajno nesrečno postavljena daleč iz mesta sredi polja, kamor res ne morejo otroci po zimi v šolo. Zato je že dovolil voditelju Dimniku, da sme v I. mestno deško šolo sprejemati tudi okoliške otroke. Seveda bo treba skrbeti za tretjo paralelko k I. razredu, ker sta dosedanja dva že prenapolnjena. Glavna pomoč bi seveda bila, ako se občinskemu svetu dovoli najetj posojila za zgradbo dveh novih šol. Tudi na dekliški šoli pri Sv. Jakobu so morali letos odkloniti nad 200 deklec. Po nesrečnem občinskem redu je mestna občina glede posojila vezana na deželni zbor, česar ni niti pri kmečkih občinah. V debato so posegli obč. svetnik Predović in Leuče ter podžupan dr. vit. Bleiweis. Občinski svetnik Lenče je prosil župana, naj posreduje pri Lichtenhurničnem zavodu, da bi sprejel okoliške deklice. Župan je odgovoril, da se za letos tudi tam ne da nič pomagati, ker je vse prenapolnjeno.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. septembra.

Breje se pere. Na naše članke, ki so nekoliko osvetlili temne koroške razmere in z njimi tudi klerikalnega voditelja dr. Brejca, smo dobili kaj čuden odgovor v »Miru«. Ker »Mir« resničnih dejstev, ki smo jih pisali v našem listu, ne more utajiti in nima stvarnih ugovorov, je začel — psovati. To je najboljši dokaz za to, kako bridko resnico smo pisali. Zda se vrsti v »Miru«: »Gnojnice«, »izrodki od osebne mrznje«, »razgrete fantazije«, »podlo sumničen«, »brezvestno obrekovanje« itd. Ne bo nismo sledili vzgledu katoliškega junaka, ki je zavolil slovensko koroško politiko in na znani skupščini pripravil koroške Slovence na ugled pred svetom. Samo nekaj naj pribijemo. »Mir« se jezi, da smo čisto postranski koroški omenili, da enemu ali drugemu klerikalnemu rodoljubu politika — nese. Samo radi tega zmerja zdaj »nekdo« po »Miru« in imenuje to našo opazko »podlo laž« itd. On dobro ve, da smo s tem mislili pred vsem specijalno tistega, ki je sprejel honorar za — jezikovne pritožbe, vključno temu pa naševa celo vrsto koroških politikov, da, celo Grafenauerja, češ, da smo vsem tem očitali koristolovstvo. Naj pusti druge na miru, naj ne išče v stiski skrivceve in naj sam potrka na svoje prsi ter kliče: »Mea culpa!« Saj je javna tajnost, da je on bil tisti, ki je zavolil

popolnoma jezikovno vprašanje, — in zakaj, to tudi vemo vsi. Naj se nikar ne jezi, da smo mu očitali tako mimogrede, da mu politika »nese«, — kar je itak splošno znano, rajše naj odgovarja še na druga naša očitanja, ki se tičejo njegove zavožene politike. Naj ne očita osebne mrznje našim stvarnim članom, ki so našli splošno priznanje; — rajše naj pojasni, ali je izvirala tista njegova gonja zoper Šusteršiča, ki se je izkazala pozneje kot humbug, iz osebne mrznje ali ne. Tukaj naj išče »podlost«, — pri tej gonji so delovali »od osebne mrznje razgreti možgani.« Podli so bili tudi svoječasni napadi v »Slovenec« na gospoda Legata. Ali si upa tajiti tisti »nekdo«, ki se zdaj šopiri v »Miru«, da je on tedaj dotične članke pisal ter čiz zasede polival z gnojnicami tega rodoljuba? Kdo pa je hotel še kot pravni praktikant v celovške napredne kroge, vlekli ondi na ušesa pogovore in jih potem objavljati v »Slovenec«? Vse to prihaja zdaj na um raznim »prijateljem« tistega v obraz sladkega nekoga, ki je s tolikim maslom na glavi skočil v pozo ter zdaj blati »narodovec«, kakor jih on imenuje. O, le naj nadaljuje s svojim psovanjem, — nas to ne spravi iz ravnotežja in nas tudi nemalo ne bo oviralo narodni stvari na korist odkriti vse rak-rane na telesu koroške politike, — kar bi se bilo moralo že davno zgoditi!

— Živel slovenski škof! V soboto je imela v Mariboru svojo letno skupščino »Südmärker«, društvo, čigar smoter je, Slovence gospodarstvo uničiti in jih pregnati z rodne domače zemlje. Mariborski Nemci in nemčurji so seveda v proslavo tega dne razobesili nebrotj vsensenskih zastav, čemur se ni čuditi, čuditi se je pa, da je pri tej priliki ponosno vihrala frankfurtska zastava tudi s stolpa stolne cerkve. Ni nam znano, ali je prišla ta zastava na stolp z vednostjo ali brez vednosti škofa Napotnika, to pa vemo, da je visela na stolpu ves dan in da je ni dala odstraniti cerkvena oblast, dasi je bila na to opozorjena! Takšen Slovenec je škof Napotnik, takšni narodnjaki so njegovi opredekanoniki, ki so vzeli v zakup pristno slovensko politiko na Stajerskem! Koroška seveda to pot ni bilo v Mariboru, da bi prijel kanonike za ušesa, ker je imel nujnejši posel, hujskati kmete proti »Narodni stranki«, češ, da je nemškutarska! Ali bi ne bilo bolje, da bi šel Korošec v družbi z Verstovskom učiti narodnega prepričanja in čuvstvanja svojega škofa in svoje komandante mariborske kanonike?!

— Več šol. Začetek letošnjega šolskega leta je pokazal, kako zelo in nujno je treba misliti na pomožitev slovenskih ljudskih šol v Ljubljani. Nekateri šole so prenapolnjene, tako da ni mogoče sprejeti vseh otrok, ki se oglašajo. Posledica tega je, da je letos izredno mnogo otrok vstopilo v nemške šole. Posebno v šulferinsko šolo je vstopilo mnogo slovenskih otrok, ki so bili seveda sprejeti z odprtimi rokami. Ravno tako je v Šiški vse polno slovenskih otrok v schulferinske šole. Znamo, da nam nekateri prav kričejo, kako so »prišli slovenski otroci v nemško šolo. Naj navedemo en tak slučaj. Neka gospa je imela lani svojo hčerko pri nuni v šoli. Otrok je zelo živ in vsled tega ga nune letos niso več vzele v to šolo. Gospa je hotela hčerko vpisati v šentjakobsko dekliško šolo, a tam je niso sprejeli, ker nimajo prostora kakor tudi več drugih deklet niso sprejeli. Gospa se je obrnila na šolsko oblast in tam so ji rekli, naj da otroka k — nunam. Konec je bil, da je dotična gospa dala svojo hčerko v — Huthov zavod, kjer se bo otrok hočeš, nočeš pomečil. Kakor rečeno, nam je znanih več podobnih slučajev. Sploh se je izkazalo, da sedanje šole ne zadostujejo, ker nimajo dovolj prostora in da je nujno potrebno, poskrbeti za več šol.

— Volitve v okrajni zastop ptujski bodo nemara v kratkem, ker je okrajno glavarstvo že razpoložilo volilne imenike na ogled. Ptujski okrajni zastop je pri zadnjih volitvah prešel v nemčurske roke, v prvi vrsti pač radi slovenske malomarnosti. Upamo, da bodo ptujski Slovenci storili svojo dolžnost in popravili, kar so zakrivali pred leti. Treba bo seveda poštenega dela, zakaj brez naporne dela je izključeno, da bi bilo mogoče izvit iz rok krmilo očetu Orniku.

— Ali smo vsi enaki pred postavo? Iz Lesc se nam piše: Poslednji nedeljo pred letošnjimi državnoborskimi volitvami je posvetil tukajšnji župnik gospod Seigeršchmied celo propoved prihodnji državnoborski volitvi in seveda v korist prilastenemu klerikalizmu. Med drugim je dejal, da je vsakega katoličana zveza dolžnost, da voli katoliškega poslanca Pogačnika, sicer ga čaka enkrat težak odgovor, ker on nam je obljubil, da bo deloval za nas.« G. Seigeršchmied je bil radi tega ovaden pristojni oblasti, a držav-

no pravdnistvo je proti njemu ustavilo kazensko postopanje. Naj bo torej dovoljeno staviti na adresu slav. c. kr. državnega pravdnistva ponižno vprašanje: Kje je zakon v varstvo volilne svobode, in ali je ono mnenja, da so avstrijski zakoni le zato tukaj, da se z njimi ljudstvu brišejo oči in mašijo ušesa, in kje je enakost državljanov pred zakonom? Interesantno bi bilo slišati odgovor justičnega ministra v tej zadevi, ker njemu je navedeni zakon naložen v izpeljavo. Veliko in obilo je še parlamentarnega dela! — To so pač azijske razmere v ustavni državi avstrijski. Ob času volilne borbe pred šestimi leti se je neki orožnik v krogu svojih prijateljev izrazil, da, ko bi on bil civil, bi tudi z napredno stranko volil; to je prišlo do ušes bližnjega kaplančeta, kateri je v svoji največji slasti orožnika denunciral pri njegovih vojaških predstojnikih, nakar je dotičnik tudi svoje prejel. Neki klerikalni državni poslanec pa se je celo osmelil, da je v tem smislu na domobranskega ministra v parlamentu interpeliral, med tem, ko dotični poslanec najmanjšega pojma nima o najstrožji disciplini in točnem izpolnjevanju orožniških dolžnosti, katerim enakih nima noben stan na zemlji; v slučaju kake obdolžitve padejo po orožniku kakor orli na ubogo žival. Ravno nasprotno pa je postopanje pri duhovskem stanu, n. pr. ako se poda kako odposlanstvo s prošnjo ali pritožbo o nesposobnem ali nenravnem življenju svojega duhovnika do škofa, jih ta naravnost ošteje in odslavi in s tem je zadeva končana. Ako se mora orožnik pod strogo zabičano kaznijo natanko ravnati po odzgoraj danih mu predpisih, naj se tudi duhovniki, ako se hočejo z njimi meriti, ne ravnajo po zapovedih, ki jim jih je dala cerkev. Papeževa okrožnica »Motu proprio« je še danes le na papirju, s katero se duhovnikom prepoveduje vmešavati se v politiko, jih izključuje od uredn. političnih častnikov, jim zabranjuje napraviti in vzdrževanje konsumnih društev itd., a ti apostolski poštenjakoviči se za vse to niti ne zmenijo in ne kaznujejo. Po naravnih zakonih bi se sodilo, da bi orožništvo preje pristojalo baviti se s političnimi zadevami, nego duhovništvu, ker oni so državni služabniki tega sveta, duhovniki pa se nazivljejo dušni pastirji, ki nam kažejo in obetajo boljše življenje onega sveta; njim pa je ljubši, da kraljujejo in uživajo sladkosti zemeljskega življenja. Toda tudi to bo minulo, ker njih kraljevanje ne temelji na zdravi, poštenji podlagi, marveč je tiransko. Če evangelijski pisatelj je učil: ako hoče vladar vspešno vladati, naj sliši pristo voljo svojih podanikov, sicer temelji njegovo vladanje na pesčeni podlagi.

— »Slovenec« in doslednost. Radi »Družbe sv. Cirila in Metoda« se škofov list še vedno ni pomiril, dasi je potekel od volitev že skoro poldrugi mesec. Niti ena številka ne izide, da bi v njej na svoj znani način ne razpravljali o naši šolski družbi in ne premlevali svojih starih obrablenih laži, ki jih je nagromadil proti družbinemu vodstvu, odkar se volitve na skupščini v Bohinjski Bistrici niso končale tako, kakor so želeli in zahtevali klerikalci. Da so vsi ti napadi brez prave podlage, nam pač ni treba še posebe naglašati. Zato se tudi gospod okrog »Slovenca« ne gre, gladno jim je, da šušujejo in hujskajo proti družbi. Zato napadajo kar »tja v en dan«, da ne vedó danes, kar so povedali včeraj. No, včasih se jim celo prigodi, da si nasprotujejo v eni isti številki — in da zanikajo na eni strani to, kar na drugi strani zatrjujejo z vso gotovostjo. Tako piše na primer »Slovenec« preteklo soboto na drugi strani doslovno: »Vodstvo kot tako ni postavilo kandidatov, pač pa so jih postavili liberalni dijaki.« Na peti strani v isti številki pa piše škofov list: »... in dr. Žerjava je glavno vodstvo kandidiral.« Kaj je sedaj res, ali to, kar se zatrjuje na drugi strani, ali to, kar stoji na peti? Oboje ne more biti resnično, ker drugo drugemu diametralno nasprotuje. Iz navedenega slučaja se vidi, da »Slovenec« piše brez preudarka in glave in da je dosleden, samo v podlem napadanju!

— Politična borba v Trnovem. Zadnja državnoborska volitvena borba je pokazala, s kako podlim orožjem so se bojevali vsi naši politični nasprotniki. V Trnovem, ki je bilo poprej vse klerikalno, zmaga je sijajno narodnopolna organizacija. Klerikalci so bili premagani, a to jim je tako silno pamet zmešalo, da so podivjali. Moški so bili radi razžaljenja časti obsojeni na znatne globe. Ženske terojalke so na naše somišljenike pljuvale in jih psovale javno na ulici. Ničeh jih ni tožil, saj so revice bile zapeljane od trnovskega kaplana. Nič boljši niso bili socijalni demokrati. Sodrug Ivan Tokan je šel mimo družbe, ki je mirno sedela na

gostilniškem vrtu, in ji je zakričal, da so vsi tisti, ki so volili Hribarja, k... Kaj ne, fini so naši nasprotniki! Tega brata pa so si vendar naprednjaki privoščili. Tožili so ga in Tokan je bil obsojen na 20 K globe ali 2 dni zapor. Zda bo morda mir pred njim. S tem pa »Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo«, ki vodi politično organizacijo in borbo, ni še iztrebilo vseh divjakov. Pred ljubljanskimi porotniki se bode vršila razprava, ki nam bode pokazala, kako podlo krađejo čast klerikalci našim somišljenikom. Vso borbo pa označuje to dejstvo, da ves čas nobeden naprednjak radi razžaljenja časti ni bil niti tožen niti obsojen, da so se torej naprednjaki vedli tako dostojno, da klerikalci niso imeli nobenega povoda proti njim postopati, dočim so klerikalci posuroveli, in so bili vsi, ki so bili toženi, tudi obsojeni obsojeni. Omika je le na napredni strani.

— Klerikalna obrekovanja pred sodiščem. Vsek ve, da se naši klerikalni listi skušajo, kdo bo bolj sirov in nesramnejši proti političnim nasprotnikom. Posledice tega so mnoge tožbe, ki jih imajo odgovorni uredniki teh listov, če jih je sploh mogoče prijeti, kakor se n. pr. v Ljubljani Gostinčar in Žitnik skrivata za svojo poslansko imuniteto. Pred mariborskim porotnim sodiščem se je včeraj pralo umazano perilo »Slov. Gospodarja«, ki ima za glavnega urednika katoliškega duhovnika dr. Korošca in ki je veleposestnika g. Friedricha v Kaszazah pri Grizah in notarja g. Stupico v St. Lenartu v Slov. Goricah nesramno napadel in ju obrekoval. Odgovorni urednik »Gospodarjev« je sprevidel, da pojde slaba, zato se je s prvim tožiteljem poravnal že pred obravnavo, z drugim pa med razpravo. Plačati mora list ogromne stroške ter javno prositi odpustitve. Potem bodo pa spet pisali, kako resnično ljubni so in da so samo nasprotniki ljudje brez vsake časti in dostojnosti.

— Sorška afera pred sodiščem končana. Včeraj se je dostavil odlok obsojencem iz sorške afe, ki so prosili za pomiloščenje. Pomiloščena sta Vencel Bukovec in Marija Bukovec, ki sta bila obsojena na 3, oziroma na 2 dni zapor. Dalje sta pomiloščena Ana Dolinar in Juri Oman, ki sta bila obsojena na 5, oziroma na 10 dni. Za pomiloščenje so prosili tudi Ivan Luštrek, ki je bil obsojen na 3 mesece, Franc Bukovec, ki je dobil 10 tednov, in Andrej Dolinar, obsojen na 10 dni. Njih prošnja je bila brezuspešna in niso pomiloščeni.

— Shod v St. Ilju. Iz Mislinjske doline se nam poroča: V nedeljo, dne 14. t. m. je priredil drž. poslanec Vinko Ježovnik v St. Ilju javen shod. Ko se je bližal vlak, s katerim se je vozil g. državni poslanec, postaji v St. Ilju, so začeli pokati topiči in zasvirala je godba, ki je z ogromno množino ljudstva pričakovala poslance. Gosp. Konrad Iršič je v krasnem govoru pozdravil g. poslanca in ga predstavil navzočim. Soglasno je bil izvoljen za predsednika shoda vrli župan gospod Ivan Verdnik iz Otiškega vrha, namestnikom g. Toričnik iz Golavabuke in zapisnikarjem gosp. Konrad Iršič. V jedernatem govoru je predsednik pozdravil navzoče, se zahvalil za tako obilen obisk in podelil besedo g. drž. poslancu. Gosp. poslanec je vsestransko pojasnil delovanje državnega zbora in navedel posamezne zadeve, tikajoče se kmetijskega in delavskega stanu, o katerih se bode v korist kmeta in delavca moralo razpravljati v prihodnjem zasedanju državnega zbora. Navdušenje je bilo velikansko. Govorilo je še mnogo kmetov, gosp. Konrad Iršič pa je predlagal sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta: »Danes tukaj zbrani volilci slovenjegraškega okraja odobravajo, da je njihov drž. poslanec gosp. Vinko Ježovnik vstopil v jugoslovanski klub in mu izrekajo popolno zaupanje. Izrekajo vodji kmetске zveze dr. Korošču in vsem poslanecem, ki so v dr. Šusteršičevem klubu nezaupanje ter obsojajo lažnjivo pisanje »Slov. Gospodarja«, posebno napade na našega vsega spoštovanja vrednega poslance.«

— Več govornikov je pri tem zborovanju omenilo, da je »Slov. Gospodar« postal najbolj lažnjivi list ter da je posebna sramota, da je ravno »Slov. Gospodar« glasil duhovnikov. Navzočih je bilo 300—400 poslušalcev. Shod se je vršil v največjem redu in ga ni nihče motil. Jasno je pač kot beli dan, da je v slovenjegraškem okraju za vedno odklenalo — duhovniški nadvladi in komandi.

— Sedemdesetletnica Mihaela Vošnjaka, očeta slovenskega posojilništva. Danes obhaja Mihael Vošnjak, oče slovenskega posojilništva svojo sedemdesetletnico. V boju za

narodov blagor osivelemu starčku kliče: Na mnoga leta, ki naj ti prinese obilno veselja na uspehih tvoje velikega dela za gospodarski napredek Slovencev!

— Volitev v pridobninsko komisijo III. razreda pridobnega okraja »mesto Ljubljana« za pridobno dobo 1908/09. V sled neveljavnosti volitve, izvršene 27. avgusta, je razpisana na 3. oktober nova volitev članov in namestnikov v pridobninsko komisijo III. razreda pridobnega okraja »mesto Ljubljana« za pridobno dobo 1908/09.

— Gospodična, ali še čitate »Slovenca«? Tako sem vprašal nedavno temu znano mi gospico zunaj na deželi. Ona mi odvrne, da je za časa državnoborskih volitev čitala iz radovednosti oba dnevnika in se je temu tako privadila, da je potem tudi nadalje prebirala oba lista. »Ali odkritosrčno vam povem, moj dragi gospod, da od preteklega tedna kar ne morem več vzeti klerikalnega lista v roke, to je namreč od tistega dne, ko je imel ta cerkveni list tiskani tisti dve besedi o... r...! Pomislite samo to, da sem popolnoma večša laškemu jeziku v govoru in pisavi!« — Tableau!!! Zadržijo je neki gospod zahteval v Trstu »Slovenca« s temi besedami: »Prinesite mi list »C... r...« in natakaj mu ga je prinesel! Tudi lepa pridobitev za ljubljanskega škofa »leibjournal«! Ne? —

— Iz carinske službe. Carinski revident g. Matija Grahek je imenovan za carinskega nazornika za okrožje finančne direkcije v Ljubljani.

— Odlikovanje. Za 40letno zvesto službovanje sta dobila častno svetinjo upokojeni učitelj g. Franc Kalan v Šmihelu-Stopičih in gosp. Anton Rekel, delavec pri kranjski stavbinski družbi na Jesenicah.

— Iz gledališke pisarne. Gospica Marija Collignon, nova primadona slovenske opere, je po rodu Poljakinja. Prva učiteljica ji je bila slovita poljska umetnica Marija Sobolewska v Varšavi, ki je vodila njen pouk v koncertnem petju, kateremu se je hotela gospica Collignon v začetku izključno posvetiti. Ko jo je pa pri neki priliki slučajno slišal ravnatelj lvovske opere, Pawlikowski, angažiral jo je takoj in brez debata za Lvov. Tam je dovršila gospica Collignon operno šolo pod vodstvom gospe Vande Wistinghausen in se povzpela kmalu do prvih vlog. Kot prva dramatična pevka je pela skozi dve sezoni na lvovski in eno na krakovski operi. Med njene najboljše partije spadajo: Sieglinda (»Walküre«), Elza (»Lohengrin«), Margareta (»Faust«), Mimi (»Bohème«), Flora (»Chopin«), Nedda (»Glumadi«), Šarlota (»Werther«) itd. Poljski listi hvalijo gospico Collignon kot izborna pevko redke muzikalne individualnosti in finega okusa, osobito pa ji priznava kritika obsežen, mladostnosvež in tudi v najvišji legi mehko donoseč glas. O njem in o resnem umetniškem stremljenju gospice Collignon se je gledališkemu vodstvu nasproti posebno laskavo izrazil ravnatelj lvovskega konservatorija Mieczyslaw Soltys.

— »Svobodna Misel« izide v večjem obsegu začetkom oktobra ter prinese celotno poročilo o svetovnem kongresu »Svobodne Misli« v Pragi. Dobi je lahko vsakdo, kdor pošlje 45 v na »Sv. M.« v Prago. Vsem se da prigrtašenim javljam, da se jim dopoljšje vse zaostale številke v kratkem, ker se je sedaj nekoliko zakasnelo vsled kongresnih priprav. Upamo, da posežejo napredni Slovenci v velikem številu vsaj po brošuri ter tako materialno podpirajo svetovno idejo, ako se že niso priglasili na kongres v bolj častnem številu. Naročnikom seveda ni potreba še posebe pošiljati 45 v.

— Poroka. Dr. Josip Vladimir Ferjančič, c. kr. okrajni komisar deželne vlade za Koroško, se je včeraj na Bledu poročil z gđ. Meto Finžgarjevo z Brezja. Čestitamo!

— Na adreso južne železnice. Spomladaj se je uvel na progi Dunaj-Ljubljana nov brzovlak, ki odhaja z Dunaja ob 835 zjutraj in dohaja v Ljubljano ob 535 popoldne, vrača pa se iz Ljubljane na Dunaj ob 1115 dopoldne. Uvedba tega novega vlaka se je povsodi pozdravljala z zadoščanjem, ker je bilo s tem vsaj deloma vstreženo zahtevam potujočega občinstva. Da je bil ta vlak potreben, dokazuje dejstvo, da je bil vselej prenapolnjen občinstva. Vsakdo je bil torej prepričan, da se ta vlak, čegar potrebnost se je izkazala vsestransko, ne odpravi več. Kakor pa čujemo, namerava železniška uprava ta vlak opustiti 23. t. m. Da bi to ne bilo v korist niti vedno naraščajočemu prometu, niti potujočemu občinstvu, je jasno. Zato apelujemo na ravnateljstvo južne železnice, naj gori naveden brzovlak še nadalje pusti v prometu in po možnosti ukrene, da bo ta vlak vozil ne samo do Ljubljane, ampak do Trsta, ali vsaj do St. Petra.

Umestno bi bilo, ako bi v tem oziru posredovala tudi „Trgovska in obrtna zbornica.“

V Salezijanski zavod na Rakovniku napeljujejo z Dolenske ceste električni tok, ki bo gonil motor, s katerim nameravajo pričeti delati v kratkem betonski tlak v šolskem poslopiju. Električna naprava najbrže ostane, kar si hoče zavod omisliti sčasoma električno razsvetljavo.

Pokopališče v Spodnji Šiški se namerava ustanoviti in bo lokalni ogled dne 20. t. m.

Novo gasilno društvo. Ustanovilo se je „Prostovoljno gasilno društvo v Vačah“ pri Litiji.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu namerava prirediti dne 5. okt. zabavni večer s plesom in bufetom v korist glavni družbi v Ljubljani. Posebna vabila se ne izdajajo. Več po plakatih.

Iz Kovorja pri Trbižu. Prve dni meseca septembra t. l. spravi se je nad mé v „Slovenca“ neki mlečni dopisnik — najbrže kak lemenatarek ali študentek, katerih se je počitnice kar celo krdelo vlačilo po tukajšnji okolici, — in to radi „Slov. Naroda“, na katerega sem naročen. Po običajnih psovkih in sirovih napadih škofovega „Revolverbata“, pozvalo je to revše-dopisunče, sploh povsem mirne in dostojne Kovorjane, naj me kratkoma „naluf-tajo“ in iz Kovorja poženejo. V to spodbujo pa je prinesel zadnji „Domoljub“ — Bonaventurov „Revolverbatt Nr. II.“ z dne 12. sept. t. l. št. 37. — Kovorjanom naravnost poziv na javno nasilstvo — in navetuje sicer mirnemu in dostojnemu prebivalstvu kovorske občine metodo „zloglasnih Seničanov“ to je poboj in morjenje. No — kot star vojak povem „revolverpolitikom“ zbranim okrog zloglasnih in umazanih enj — imenovanih „Slovenec“ in „Domoljub“ — da nosim še zmiraj srce v prsih in ne v — hlačah, in za slučaj, da bi se vaši pozivi na poboj — a la Senično — začeli uresničevati, ležalo bo krog mene stoječega s samokresom v roki žrtev, kakor snopja na polju. — V Kovorju, dne 17. septembra 1907. — Fran Gros, nadučitelj v pok.

Iz Železnikov nam poročata dva ugledna obrtnika, da je pisava v ponedeljkovem „Slovenca“ o ondodni gđ. poštarici nizkotna in neutemeljena denunciacija, izbruh skrajne ljubosumnosti. Na pošti vlada najlepši red in uradnica postreže vsaki stranki takoj in prijazno brez razlike. Da pa v prostem času rajši obdruje z izobraženimi akademiki kakor s „Slovenčevim“ dopisnikom, ki mu gleda iz oči izpriženost in pohotna poželjivost, kdo bi to gospodični zameril. Saj ni farška „kuharica“, da bi se ne smela ozreti na drugega moškega, kakor le na svojega „blagoslovljenega“ gospodarja.

Iz Zagorja na Pivki. Dne 14. t. m. je umrl v Trnju pri št. Petru c. kr. cestar v pokoji Anton Šabec, star 83 let. Služil je kot cestar 53 let na več postajah, kakor na Colu, v Vipavi, v Zagorju, Trnovem, Bitinjah, nazadnje v št. Petru. Za svoje mnogoletno službovanje je bil odlikovan od cesarja s srebrnim križcem in dvema svetinjamama. Pokojni je bil izvrsten mojster v svojem poklicu, kar je moral vsakdo pripoznati, kdor se je vžil po cesti od postaje št. Peter do Ravanske graščine; to je bil njegov revir. Njegovi predpostavljani so ga pri raznih prilikah stavili v zgled njegovim kolegom. Pokojni je imel v svoji službi silno naporno pot, ker je moral vsako jutro iz Zagorja čez vrh Tabor (800 m) na svojo postajo hoditi, zvečer pa zopet nazaj k svoji družini in to velikokrat ob samem zajutruku, ker postreži se ni mogel s „pičlo plačo 18 gl. na mesec.“ Šele v visoki starosti je stopil v zaslužni pokoj, ki mu ga je prekmalo vzela brikta smrt. Bil je mož naprednega duha, mirnega značaja, vedno prijazen in veselega srca med svojimi prijatelji. Naj počiva v miru!

Obdobje ljudskoizobraževalnega društva v Dolnji vasi pri Senožečah se najpristojneje zahvaljuje c. kr. kmetijski družbi kranjski, ki je poslala za knjižnico 15 poučnih knjig, kakor tudi „Slovenski Matici“, ki je naklonila 55 zabavnih in poučnih spisov. Da bi našli še mnogo pesnomovalcev.

Opustitev brzojavne postaje Lazzaletto. Vsled odloka c. kr. trgovskega ministrstva z dne 29. avgusta t. l. št. 31.647/P opusti se brzojavna postaja Lazzaletto pri Miljah koncem septembra t. l.

Glavne skupščine južnoštajerskega hmeljarskega društva dne 15. t. m. v Žalcu se je udeležilo nad 250 hmeljarjev iz vseh krajev spodnještajerskega hmeljarskega okolišča. Namen zborovanja je bilo odobrenje po društvenem vodstvu in po državnem poslanec g. Fr. Robleku storjenih korakov v zadevi odklonitve neutemeljenih zahtev in želj hmeljarjev na češkem glede izvršilnih od-

redb k novi provenijenčni postavi za hmelj. Po temeljiti razpravi cele zadeve po članu društvenega vodstva in državnem poslancu g. Robleku, sprejeti sta bili soglasno sledeči dve resoluciji: 1. „Danes pri glavni skupščini južnoštajerskega hmeljarskega društva zbrani hmeljarji odobrujejo dobesedno protestno vlogo društvenega vodstva v zadevi izvršilnih odredb glede provenijenčne postave za hmelj ter vnovič zahtevajo, da o. kr. vlada z vso odločnostjo odbije želje in zahteve čeških hmeljarjev. Vlada se ob enem poziva, da nakloni s skrajno neugodno hmeljsko letino prizadetim savinskim hmeljarjem najizdatnejše davčne olajšave.“ 2. „Danes pri glavni skupščini južnoštajerskega hmeljarskega društva zbrani hmeljarji odobrujejo energično prizadevanje državnega poslanca gosp. Fr. Robleka glede odklonitve prošnje in zahtev čeških hmeljarjev v zadevi izvršilnih odredb k provenijenčni postavi za hmelj, se mu za njegov tozadevni prid zahvalijo ter ga prosijo, da naj tudi zanaprej neustrašeno brani koristi spodnještajerskih hmeljarjev.“ — Prva resolucija se je poslala brzojavnim potom c. kr. poljedelskemu ministrstvu. Končno se je izreklo še ogorčenje nad zlobnim in lažljivim obrekovanju „Slov. Gosp.“ glede delovanja in prizadevanja hmeljarskega društva in drž. poslanca g. Fr. Robleka v zadevi provenijenčne postave za hmelj.

Sadjarska zadruga za rodovljiški okraj. Zaradi slavnosti na Brezjah in iz drugih okolnosti se ustanovni obč. zbor sadjarske zadruge preteklo nedeljo ni mogel vršiti, ker je bila udeležba nezadostna. Zborovanje se je moralo preložiti ter bode isto nepreklicno v nedeljo, dne 22. t. m. v prostorih Wuchererjeve restavracije (»pri Kristofu«) v Lescah. Pričetek zborovanja ob 4. uri popoldne. Z občinim zborom združeno bode tudi strokovno predavanje o sadjarstvu s posebnim ozirom na področje ustanavljalčev se zadruge. Osnovni odbor pa je tudi sklenil, da imej to zborovanje značaj male »sadne razstave« in to s posebnim ozirom na zelo lepo sadje, ki je letos obilo zarodilo v rodovljiškem okraju. Udeleženci ustanovnega obnega zboru so torej uljudno naproseni, da prinese saboj na zborovanje (ali tudi že v naprej doposlejo k Wuchererju) nekaj lepih komadov svojih jabolk in hrusk. Vse to sadje se bo razvrstilo po belo pogrnjenih mizah z imenom udeležencev zborovanja. Ako bi slučajno kdo ne imel sadja, naj zaradi tega ne izostane od zborovanja, ki bo velikega pomena za povzdigo sedjereja na Gorenjskem. Letošnji uspehi kažejo, kolikega pomena je sadjereja za naš okraj, kajti sadje (osebito jabolka) se v našem okraju letos plačujejo po tako visokih cenah, kakor še nobeno leto poprej in vse premalo je še sadja. Temu je v prvi vrsti vzrok pomanjkanje sadja po drugih krajih, posebno na Nemškem in dejstvo, da je sadje na Gorenjskem letos posebnost lepo uspelo (skoro samo namizno sadje!) in pa tudi to, ker so se na razstavah v Radovljici in v Düsseldorfu z našim sadjem seznanili tudi daljni odjemalci. Ustanavljalčev se sadjarska zadruga bode skrbela za sistematično uredbo sadjereja in za enotne visoke cene našemu sadju. Komur je ležeče na povzdigi te lepe gospodarske panoge, naj pride na zborovanje v nedeljo 22. t. m., ki bo eno najvažnejših za naš okraj. — Osnovni odbor sadjarske zadruge.

Zakonska zaloigra. V Komorskih Moravcih na Hrvaškem je živel strojevodja Mihajlo Vučković štiri leta srečno s svojo ženo. Letos spomladi je pa prišel v kraj stavbni polir Matej Franič, ki je začel z Vučkovičev ženo intimno občeavati. Pred kratkim ju je zalotil Vučković skupaj. Franič je zbežal, a pustil kot corpus delicti klobuk in čevlje v zakonski spalnici. Vučkovič ženi ni ničesar očitil, ampak odšel k svoji materi, s katero ni nič občeval, odkar je bil oženjen, ker mu je ta zakon odsvetovala. Ko se je Vučkovič drugo jutro vrnil k ženi po svoje reči, rekla mu je ta, naj le vse pobere, ker ona ne rabi ničesar več. Drugo jutro so našli na bližnji železniški progi truplo ženske, kateri je bila odtrgana glava, roka in obe nogi. Bila je žena Vučkovičeva, ki je bila stara še le 20 let in rojena Zagrebčanka.

Nesreča. V Podgorici pri Gorici je predvčerajšnjim 22letni klepar Fran Toplikar v tovarni prišel pri stroju med pasove, ki so ga zavrteli in vrgli ob tla, da je ostal mrtev. Njegov brat je pred 6 tedni padel iz gugalnice na dvorišču salezijanskega zavoda v Gorici in umrl za poškodbanj.

Posledice veselja. V Gradišču ob Soči je bil izpuščen iz kaznilnice zidar Franc Blaznik iz Ljubljane. Zaprt je bil 5 let. Ves vesel je pil po Gradišču, ker si je tekom pet let prislužil precej denarja, potem se pa spomnil jetnikov. Kupil je tobaka in

cigaret ter vrgel vse to čez zid. Neki čuvaj ga je videl in tekal za njim. Vjel ga je, a ker se je Blaznik branil iti z njim, ga je vsekal s sabljo in ga nevarno poškodoval na desni nogi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Proti podraženju kruha v Trstu je sklenila mestna delegacija: produkcijo 1000 kg kruha na dan v pekah mestne ubožnice, uradno določene cene in zgradbo več občinskih mehaničnih peči.

Pri streljanju se je ponesrečil. V Kozani na Goriškem se je v nedeljo ponesrečil I. Medvešek, ko je ob blagoslovljenju novega šolskega poslopja streljal z možnarjem. Zmečkal mu je levo roko.

Punca ga je zvalila. Kamnoseškega pomočnika Ivana Benčiča je v Trstu 23letna Viljemina Bonifacio zvalila v samotni kraj, kjer sta ga napadla dva lopova in mu vzela 30 K denarja. Ljubezniva ljubica je nato pustila ljubimeca in odšla z roparjema. Njo so že prijeli.

Kratki medeni tedni. Najslajši dnevi zakonskega življenja so takozvani medeni tedni, ki se začno prvi večer po poroki in trajajo dalj ali manj, kakor je ravno razpoloženje obeh zakoncev. Pravijo, da navadno trajajo šest tednov. 25letni elektrotehnik Rudolf Pulin v Trstu je pa pred 17 dnevi dobil v zakon kot osu hudo ženo, ki je povsod hotela imeti prav, kar pa mlademu možu ni bilo po volji. Ker je hotela imeti še natančno nadzorstvo nad vsakim krajcarjem, ki ga je Pulin izdal, zdelo se je možu preveč in šel se je zastrupiti. Vsa obupana je letela žena po zdravniku, ki ji je rešil moža smrti. Ksan-tipa je obljubila, da se poboljša, nekateri pa trde, da je imel Pulin ravno ta namen, ko je vzel strup.

Nepoklicani tuji. K včerajšnji notici pod tem naslovom nam sporoča g. Andrej Rakoš, da je Agreš prišel okoli polu 12. ponoči v njegovo stanovanje, kjer ga je najprej zgrabila žena, nato pa on, ki ga je držal toliko časa v pesteh, dokler ni prišel stražnik, ki ga je šla Rakoševa hči klicati. G. Rakoš pogreša prazničen siv suknjič, ki ga je lopov najbrž kam skril, kar ga zdaj nima.

Panorama-kosmorama na Dvorskem trgu pod »Narodno kavarno« je otvorila ta teden sezono 1907/8. z jako srečno serijo slik Holandske. Kot v naravi vidimo pred seboj moderna mesta Amsterdam, Rotterdam, Haag itd. Da Holandska ne pogreša tudi naravnih krasot, se pre-pričamo v tej seriji. Narodna noša ondodnih prebivalcev je kaj slikovita. Slike so čiste in jasne, zato obisk te panorame povsem priporočamo. Prihodnji teden Potovanja po Ogrskem.

Pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu je praznih več mest stavbnih pomočnikov. Ozir se jemlje samo na one prosilce, kateri so dovršili z dobrim vspehom kako šolo za delovodje (obratno šolo) stavboobrtne ali pa mehanične (elektrotehnične) smeri. Prednost imajo oni prosilci, kateri so že dalje časa vadili v kaki stavbni obrti ali pa v kakem elektrotehničnem podjetju. Stavbni pomočniki prejemaajo takoj po vstopu dnevno 3 K, poleg drugih izvanrednih dohodkov. Prošnje opremljene s potrebnimi dokazili (o avstrijskem državljanstvu, starosti 16 do 35 let, fizični sposobnosti za državno službo, sposobnosti za poslovedjo itd.) se imajo vlagati do konca septembra t. l. pri c. kr. poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu, kjer se tudi dobivajo natančnejša pojasnila.

Uradno poverjenje. 33letni Anton Gerlauc je bil v službi javnih skladišč v »slobodni luki« v Trstu kot sluga. Obtožen je bil pred tržaškimi porotniki, da je v letu 1906 in 1907 poveril skupaj 1922 K 54 h v večjih in manjših zneskih. Dasi je priznal, da si je prilastil to vsoto, a se pri tem izgovarjal, da mora rediti ženo, otroke, očeta in tasta, je bil oproščen obtožbe.

Smrtna poškodba. V nedeljo zvečer je v Vižmarjih mizarški pomočnik Alojzij Šešek Franca Bučana z nožem brez vsakega vzroka sunil v rebra, da mu je najbrž ranil pljuča in da Bučan ne bo ozdravel. Šeška so izročili sodišču.

Za kozami je zbolela neka oseba v Kokavi pri Trbižu.

V zaspanosti je padel z okna in se ubil v Ptuj pijonir K. Werschnigg, doma iz Koroške.

Morskega volka so ujeli v nedeljo pri Kraljevi v hrvaškem Primorju. Dolg je 5½ metra in tehtal 4 cente.

Lastnega otroka smrtno ranil. V Dobrave pri Idriji je v šali nagajal posestnik Ivan Jež ženi Marjani, ki je v jezi vrgla vanj grablje. Jež je grablje zgrabil in jih vrgel nazaj, zadel pa 2½letnega sina tako nesrečno v sence, da je umrl vsled tega.

Oče in hči so ponesrečila na enom in istem mestu. 14. avgusta se je ubila na Veliki planini v Kamniških planinah hči posestnika Ivana

Krta iz Tunjice, ko je iskala planinke. 14. septembra torej ravno mesec pozneje je na ravno istem mestu zadel kap njenega očeta, ki je v ponedeljek umrl. Bil je star 76 letin bogat človek.

Poštni in brzojavni urad. Poslovna doba poletnega urada Sv. Janez pri Bohinjskem jezeru podaljšala se je na čas od 16. maja do 15. oktobra vsakega leta.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarne „Evropa“ ima danes, jutri in v petek sledeči velenjavnimi spored: posledice črnega mleka (komično), drama ob meji (drama ob 7 slikah), izmišljotine (komično), dobri stari oče (sentimentalna drama v 14 slikah), moderni slikarji (fantazija v barvah), prisiljeni „Cake Walk“ (jako smešno). Obisk tega kinematografa toplo priporočamo, ker nudi vedno najnovejše in najkrasnejše slike umetniške dovršenosti v naravni velikosti vsega, kar predstavlja.

Nova draginja. Dan za dnevom se nam poroča o draginji za vsa živila. Sedaj pa je napovedana draginja mleka. Mlekarice namreč pripovedujejo, da ga podraže od 16 na 20 v liter. Temu je kriv velik izvoz mleka v Trst in druge kraje.

Izzvala je vihar. V nedeljo popoldne je boljša polovica nekega krojača vzela doma par kronic, zaprla v stanovanje tri otroke, sama pa šla v gostilno. Ko pride proti večeru domov, jo mož popraša, kje da je bila, dobil je pa v odgovor ducat psov, katere ni hotel revanžirati z besedo, marveč je hotel svoji ženi pokazati, da, ker si je sam napravil hlače, jih hoče tudi nositi, nakar je „dražestna“ zopet hotela oditi. To pa možu zopet ni ugajalo in ker je žena uvidela, da jo ne bode kar tako izpeljala, se je zaprla v stranišče, v katerem se ji pa ni nič kaj dobro godilo. Nenadoma se vlije nanjo ploha, med katero je padala tudi „toča“. To je toliko pomagalo, da je od nenaravnih sil prestrašena žena sama odprla in hotela zopet oditi po stopnicah. Ker je pa ženska običajno kratke pameti in dolgi las, se je mož oprijel zadnjega sredstva in jo priprljal potem v stanovanje. Kaj se je potem godilo, zgodovina molči.

Dobro zamenjavo je napravil v nedeljo v neki gostilni v Trnovem leta 1886. v Ljubljani rojeni, na Dobrovo pristojni mizarški pomočnik Alojzij Prek. V gostilni je slekel svoj suknjič, ga pustil tam in vzel mesto tega tudi tam visečega Frančiška Škraba, kateri je imel v njem 44 K denarja. Prek se je včeraj za ta denar cel dan imel prav dobro, in ko ga je včeraj policija prišla, so dobili pri njem le še 6 K, 38 pa jih je „zauftal“. Oddali so ga sodišču.

Dva sežnja drv sta izlojufala v soboto delavca Fran Albreht in Ivan Porenta. Posestnik Kržič je namreč pripeljal za nekega zdravnika po čolnu 13 sežnjev drv, ki jih je dal izločiti in odpeljati po navedenih delavcih. Le ta dva pa sta prilo nagle izkoristila in pripeljala zdravniku le 11 sežnjev drv, 2 sežnja pa sta jih prodala drugim strankam. Kržič je prišel goljufji na sled, ter oba poštnjako-čiča ovadil policiji, katera ju je dejala pod ključ in izročila sodišču.

Kolo ukradel je snoči dosedaj še neznan tat v kazinski veži poročniku tukajšnjega c. in kr. topničarskega polka gosp. Friedrichu. Kolo je „Diamond“, je še v dobrem stanju in je imelo tovarniško številko 92729. Pred nakupom naj bode občinstvo previdno. Kolo je vredno 210 K.

Aretovan je bil včeraj Ranzingerjev inkasant Anton Ježek, ker je predvčerajšnjim inkasoval pri strankah 51 K, katere je, mesto da bi jih bil oddal zvečer svojem gospodarju, lahkomišelnostjo zapravil in samovoljno zapustil službo.

Jo le daleč prisekal. V času košnje sta ušla Pod Rožnikom prisiljenca Juri Bergant in 56letni Andrej Rahne iz Vinjega, občina Dolško. Rahnet je vsaj orožništvo prijelo v Slavoniji in pride zopet nazaj v hišo pokore. Orožništvo se je izdal za Putra, s seboj pa je imel delavsko knjižico Apolonije Medičeve iz St. Vida.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 150 Slovencev, 160 Hrvatov, 70 Macedoncev, in 40 Ogrov. V Heb je šlo 70, v Beljak 78, v Meran 60, v Inomost pa 160 Hrvatov.

Izgubila je gđ. Cirila Bregantova zlat obesek, vreden 15 K. — Nek dijak je izgubil bankovec za 20 K.

V kavarni „Prešeren“ prirede danes zvečer dunajski „šramljici“ koncert, ki se prične ob devetih. Vstopnina prosta. Jutri je koncert v Hafnerjevi pivarni.

*** Drobne vesti.** Za zgradbo nove kmetijske visoke šole v Krakovu je vlada dovolila 800.000 K.

— Pri dopolnilni državnozborski volitvi v Kralj.

Vinohradih ni dobil noben kandidat absolutne večine glasov, temu je treba ožje volitve med Choce in Karpusem.

— K prestolonasledniku je poklican minister grof Andrassy, da mu poroča o nagodbi in volilni reformi.

— Bolgarski knez je imenoval rusko veliko kneginjo Marijo Pavlovno za šefa 3. kavalerijskega polka.

— Vsled ljubosumnosti je na Dunaju 34letni portir K. Lorber ustrelil oba svoja otroke, gletnega fanta in enoletno deklico, šel na streho visoke hiše ter si poglaval kroglo v glavo, da je padel na dvorišče mrtve. Pred samoumornostjo je sežgal zavarovalno polico, za ženo pa je pustil listič: »Tebi prostost, meni otroka.«

— Top se je razletel pri strelnih vajah na japonski vojni ladji »Kasima«. Ubitih je bilo 40 vojakov in častnikov.

*** Kato dobljeno, tako izgubljeno.** Ljudje, ki pridejo nenadoma do velikega premoženja, postanejo navadno največji zapravljivci ter ne ostanejo dolgo časa bogati. Neki ogljar je podedoval po svojem stricu 400.000 mark. Kupil si je od neke potujoče menažerije dva slona, si dal napraviti velikanski voz, upregel vanj slona ter se tako vozil okoli z ženo in otroci, dokler mu policija ni tega prepovedala. Ves denar je potrošil v šestih mesecih ter je sedaj zopet siromašni delavec, kakor je bil poprej. — Drugi tak kratkotrajni kapitalist je bil neki Amerikanec, ki je po smrti svojega bogatega očeta, trgovca v San Franciscu podedoval veliko premoženje. Kupil si je ladjo, jo razkošno uredil in založil z vsakovrstnimi delikatesami in dragimi vini. Potem je povabil člane nekega variété-gledališča ter krenil z njimi v Atlantski ocean. Ker je bila družba neprestano pijana in brez izvežbanih pomorščakov, se je v nekaterih dneh z vso veselo družbo potopila. — Neka španska dama v Badajozu je nedavno zadelo v loteriji 800.000 mark. Takoj je natihoma odstopovala v Pariz, ne da bi povedala možu in otrokom kam je šla. Čez osem mesecev se je vrnila domov brez vinarja v žepu, zato pa je prišlo za njo osem velikih zabojev z vsakovrstno obleko, nakitjem in lepoticam za ženske. Celih osem mesecev je v Parizu le hodila iz trgovine v trgovino ter nakupovala. — Rekord v zapravljivosti pa je dosegel neki ruski bogataš, ki je v enem letu zapravil dedščino šest milijonov rubljev. Iz popolnega siromaštva ga je rešila »srečna ideja«, ker si je dal v razpisnosti tapetirati spalno sobo s stotaki. Ta denar, ki ga je z velikim trudom od časa do časa kršil z zida, ga je preživljal do smrti.

*** Neprostovoljna postrežljivost.** V Berlinu se je odigral nedavno sledeči komično-tragični prizor: Ob viharjem popoldnevu je šel po glavnih ulicah polnoma nanovo oblečen in obut gizdalin. Ko se je obrnil za voglom ulice, je potegnil posebno močan piš, ki mu je potegnil klobuk z glave. Naglo se je obrnil ter je videl, kako podi veter klobuk po blatni ulici. Z dolgimi koraki se je zapodil mladenič za klobukom, toda veter je bil vedno hitrejši ter podil klobuk naprej. Šele ob nekem svetilniku se je klobuk zapletel. Ves zasoplen, skoraj brez sapa ga je gizdalin dotekel, potem pa se za hip naslonil ob svetilnik, da pride zopet k sapi. Tedaj pa je prihitel k njemu istotako zasoplen gospod ter segel po klobuku z jecljajočo zahvalo. »No, no, kaj pa naj to pomeni?« je rekel prvi togotno. »To je moj klobuk,« je izjavil drugi, hvala vam lepa, da ste mi ga vlovili.« — »Ali kaj pa je potem moj klobuk?« — »Saj vam visi na gumilastiki na hrbtu.« — Sedaj šele se je spomnil gizdalina, da si je zjutraj kupil gumilastični trak ter si pritrldil klobuk v gumbnico.

*** Nova vera na Japonskem.** Mnogo uglednih Japoncev vodi agitacijo po celi Japonski za novo državno vero, ki bi zedinila vse rodoljube in ves japonski narod. Verska nabele naj bi se vzela iz štirih glavnih ver, namreč iz šintoizma, budizma, konfucijanstva in krščanstva. Iz konfucijanstva se vzamejo izborni moralni nauki, iz budizma tiste ideje, ki razjasnjujejo misel življenja; iz šintoizma vse tisto, kar je že postalo organični del japonske narodnosti, a vse to se naj spoji v krščanstvo. Razširjevalci te nove vere zatrjujejo, da v novi veri ne bo ozkornosti, ne omejevanja svobodne misli, ne licemerske pobožnosti, bigoterije, ne dogmatizma in ne nestrpnosti proti drugovernikom. Nova vera hoče obenem ustvariti novo nebo in novo zemljo. Japonski rodoljubi žele, naj bi bila Japonska velik narod z eno vero in enim jezikom, ker le na ta način bi zamogli zavladati po celi Vzhodni Aziji, kar se sanje vsakega Japona.

*** Očala — odlikovanje.** V drugi polovici 17. stoletja so bili Španci prepričani, da nič ne krasí človeka

tako, kakor očala, zato so jih nosile najlepše mlade deklice. Nekatere ničemerne dame baje niti pred spajanjem niso odložile očal. V oni dobi pa se je sploh gledalo na to, da se nižji sloji niso smeli ponašati s stvarmi, ki so odlikovale višje stanove. Vsled tega je postala pravica nositi očala pridržana le višjim stanovom. Pa tudi pri višjih so bile razlike med očali. Velika očala, takozvana »ocales«, je smela nositi le višja aristokracija. Tudi nižjim slojem se je izjemoma tuptam dovolilo nositi očala kot odlikovanje za izredne zasluge. Tako je čitatelj v madriškem arhivu, da si je neka mlada opatica pridobila izredne zasluge za cerkev ter se ji je vsled tega dovolilo, da sme nositi očala druge vrste, ki so sledile takoj za »ocales«.

* Najmanjše kraljestvo. Komu je znano kraljestvo Galite in kralj Darco? In vendar je oboje na svetu. Kraljevina Galite obsega otočje iste imena na severnem nabrežju Tunisa. Tukaj kraljuje »mogotni« kralj Darco nad 60 podložniki, ki prebivajo v skalnih votlinah ter se žive od rib in jaje morskih golobov. Na celnem otoku je le en osel (srečni otok!) in nekaj psov. Davkov ni treba plačevati, ker ni nikake uprave, ne uradnikov, ne vojakov.

* Praktična cerkev. Ameriški milijonar Rockefeller zgradi v Clevelandu za baptiste najvišjo cerkev na svetu. Cerkev bo imela 16 nadstropij ter ne bo le za bogoslužne namene, temu bo v njej tudi bolnišnica, telovadnica in — restavracija.

* Bogati in revni milijonarji. Ker ni denarni sistem enak v vseh državah, tudi milijonarji niso enako srečni ter se italijanski, francoski in španski milijonarji v primeru z angleškimi lahko imenujejo reveži. Na Angleškem je treba imeti nad 24 milijonov francoskih frankov in laških lir, ako hoče kdo biti milijonar.

* Drag trebih. A.: »V Marijinih varih si tedaj bil tudi letos. Tvoj trebih te proklete mnogo stane.« B.: »Precej natanko sem si izračunal stroške. Za nabavo trebih sem izdal po 400 K za kg, za odpravo pa blizu po 500 K.

* Koliko velja streljanje iz topa. Približno najcenejši strel iz topa velja 147 K; ako ima top 164 milimetrov v premeru velja strel 480 K, ako je premer 274 mm velja 2420 K, ako pa ima premer 305 mm velja vsak strel 5333 K.

* Urad za dobri okus. Nekatere izobrazene dame z dobrim okusom so ustanovile v Londonu odbor, ki bo odprl v vseh glavnih delih mesta posebne urade, kjer se bo dajalo damam dobre svete, kako se naj okusno oblačijo. Za letni prispevek 24 K bo vsaka dama v uradu dobivala navodila celo leto, kaka barva in kak kroj obleke ji posebno dobro pristaja.

* 96 let star morilec. Šestindesetletni Dock Barnes je nedavno zvečer v svoji hiši v Tulu (Amerika) umoril svojo ženo, ki je bila tudi visoke starosti. Pred tremi meseci je skušal umoriti Richard Lewisa, ki je njegovi hčeri udarjal. Tedaj ga je sodišče po zaslišanju zopet izpustilo. Do sedaj starega morilca še niso zaprli.

* Okoli zemlje bi prišel močen šlovec v 428 dnih. Če bi hodil ne-pretrgoma noč in dan, ekspresni vlak bi vozil 40 dni, zvok bi pri srednji toploti rabil 32 ur, topovska krogla 21 ur, svetloba desetino sekunde in elektrika še nekaj manj.

* Koliko ceni žena svojega moža? V Teheranu je pred meseci ubil neki derviš svojega tovariša. Vdova je potom poslanstva zahtevala, naj se ubijalec strogo kaznuje ter ji izplača 150.000 mark. Iz verskih razlogov derviš ni mogel biti kaznovan, ah zato je perzijska vlada izplačala vdovi 240.000 mark. Toda vdova nikakor ni hotela sprejeti več kakor 150.000 mark, češ, da več njen mož ni bil vreden.

Književnost.

— „Slovenski Trgovski Vestnik“ ima v št. 9. naslednjo vsebino: 1.) Naš koledar. 2.) O varstvenih znamkah. 3.) Karteli, ringi in trusti. 4.) Določbe za poslovni promet z avstr.-ogr. banko. 5.) Slovensko trgovsko društvo v Celju. 6.) Raznoterosti: Formalna ureditev sposobnostnega dokaza v trgovinah. — Trgovsko-obrtna zadruga v Ljubljani. — Bojko ogrskim izdelkom. — Novosti v poštnem prometu. — Denarja primanjkuje! — Trgovinski promet z Dalmacijo. — Uravnava letnih in živinskih sejmov v Ljubljani. 7. Društvene vesti. 8.) Trg. bolniško in doporno društvo v Ljubljani. 9. Oglasi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 18. septembra. Odmor v nagodbenih pogajanjih bo trajal, kakor se čuje, več nego en mesec. Nagodbeni pogajanja se bodo nadaljevala koncem oktobra v Budimpešti. Med tem bosta vladni o nagodbenem vprašanju razpravljali pismeno.

Dunaj, 18. septembra. Ogrski minister notranjih del grof Andrasy se je danes dlje časa mudil v palači ogrskega ministrstva; popoldne ga je cesar sprejel v posebni avdi-jenci.

Praga, 18. septembra. »Narodni Listy« demantuje vest, da bi se bil nadvojvoda Fran Ferdinand vmešaval v nagodbeni pogajanja ter povdarja, da cesar ne trpi, da bi se člani cesarske hiše vtkali v politične zadeve, vsled česar se tudi nadvojvode skrbno čuvajo, zavzeti svoje stališče v kakršnemkoli političnem vprašanju.

Budimpešta, 18. septembra. »Pester Lloyd« piše, da bo ogrska vlada preprečila vsako trgovinsko pogodbo z orientom, dokler ne bo rešena nagodba. List predvsem misli s tem na Srbijo.

Budimpešta, 18. septembra. Snodči so se vrnili iz Dunaja ministri W. Kossuth, Apponyi in Daranyi. Na kolodvoru jih je pričakovalo več poslancev in velika množica ljudi, ki so jim prirejali ovacije. Kossuth je nekemu govorniku, ki je slavil energično postopanje vlade o nagodbenem vprašanju, rekel: »Mi ne gremo več na Dunaj, ako se hočejo še z nami pogajati, morajo priti v Pešto.«

Belgrad, 18. septembra. Vest raznih listov, da je kraljevič Aleksander odpotoval v Petrograd v svrhu, da sporoči carju, da on prevzame mesto svojega brata Gjurja nasledstvo, je izmišljena. Kraljevič Aleksander je šel v Petrograd, da konča svoje študije.

Petrograd, 18. septembra. Iz Odese poročajo, da je policija v zaporu, kjer so politični osumljeni, pod neko celo našla tri bombe in več drugega streljiva.

Pariz, 18. septembra. Med Francijo in Nemčijo se vrše pogajanja, da bi se tudi Nemčiji priznala interesna sfera v Maroku.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega, »Mollvege Seidlitz-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkote prebavljanja. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deli je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, znanstveno in varnostno znano in podpisano. 16-13

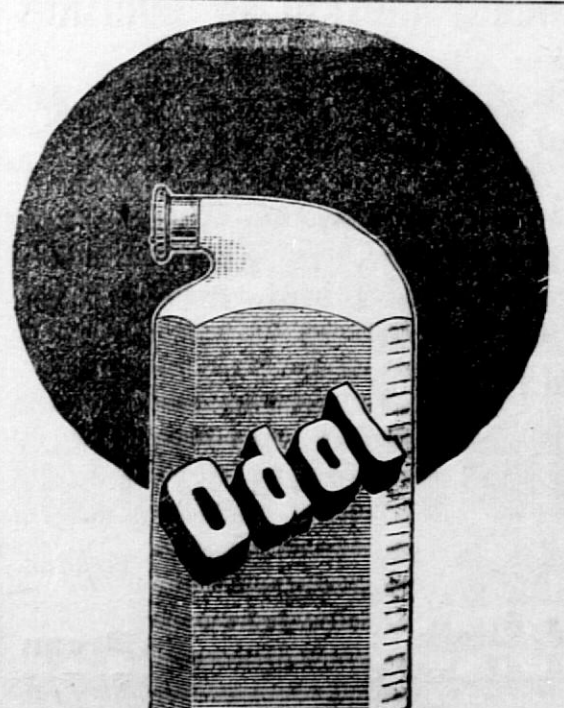
Slabotnim in na želodcu bolnim otrokom je treba krepke in obenem lahko prebavne hrane. Najbolj pripravna je staroizkušena Nestléjeva otroška moka, fin prašek iz mlečnega prepečenca, ki daje, kuhana na vodi, okusno, krepko in lahko prebavno živilo. Če pa Nestléjeve moke dodamo mleku, ga delamo s tem bolj prebavne in s tem zabranjujemo tako pogostne želodčne in črevesne katarje. 5

Pomankanje slasti, motenja v prebavljanju

se najbolj lahko odpravi z rednim pitjem rogaškega, »tempelškega vreloca«. Za starejše in kronično stanje te vrste naj se pa raje rabi »Styria vrelec« (močnejši).

Dobiva se pri firmah M. Kastner in Peter Lassnik v Ljubljani.

Ob začetku šolskega leta je gotovo zelo važno iznova opozarjati na to, da otrokom, itak ne malokdaj preobremenjenim z duševnim naporom, ne kaže v tem času dajati tudi še pijač, ki dražijo živce in s tem škodujejo zdravju. Semkaj spada poleg alkohola zlasti zrnata kava, ki bi se po izreku slovečega zdravnika sploh ne smela dajati otrokom v šolskih letih. Tega tudi nikakor ni treba. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava je tako imeniten nadomestek zrnate kave! Posebno napravljen je za deco povzroča tako malo truda, ki se vrhutega bogato poplača s tem, da vidno uspevajo naši ljubljenci. Kathreinerjeva Kneippova kava je lahko prebavna, krvotvorna in krepiča ter ima spričo posebnega načina svojega proizvodnje prijetno mil okus po kavi, ki se ga lahko navadi vsakdo. Seveda je vsled mnogih manj vrednih posnmkov treba opreznosti pri nakupovanju. Zahtevajte vselej izrecno Kathreinerjevo kavo in jemljite le zaprte izvorne zavoje s tem imenom kakor tudi z imenom in sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko

Pomankljiva prebava je vzrok skoro vsem boleznim. Za stalno ravnanje prebave izbornu službo oddi dr. Rose balzam za želodec iz lekarnice B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnih lekarnicah. — Glej inserat. a

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljšje priznana Tanno-chinin tinktura na lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodlom 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mosta. 10-88

Umrli so v Ljubljani.

Dne 11. septembra: Ivan Trček, mizarški pomočnik, 49 let. Stranska pot 9. Jetika

Dne 12. septembra: Fran Zupan, brivec, 41 let. Ilirske ulice 21. Jetika. — Matevž Pečnik, paznik, 47 let. Cesta na Kodeljevo 1. Jetika.

Dne 13. septembra: Josip Vider, čuvajev sin, 12 let. Dolenska cesta 23. Krvavenje pljuč. — Ludovik Fantl, gostilničar, 67 let. Ključavničarske ulice 5. Srčna hiba.

V deželni bolnici:

Dne 10. septembra: Ivan Kuhar, posestnik, 44 let. Tabes et paralysis. Dne 11. septembra: Ivana Perme, delavčeva žena, 38 let. Tumor cerebri. Krescenja Brinskole posestnikova žena, 62 let. Sprednje jeter. — Ivan Pušavec, posestnik, 29 let. Legar. Dne 13. septembra: Jernej Fister, dninar, 60 let. Nephritis.

Dne 14. septembra: Franja Kožuh, zasebnica, 65 let. Vsled raka. Dne 15. septembra: Helena Stebi, inženirjeva hči, 16 dni. Atrofia

V vojaški bolnici:

Dne 14. septembra: Anton Trošt, sanitetni vojak, 23 let. Legar.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poslali so sledeči gg. in društva prispevke v času od 1. do 31. avgusta 1907 i. s: Podružnica v Skofiji vasi pri Celju 25 K; akad. podružnica v Gradcu 33 77 K; posojil. v Zalecu 41 33 K; moška podružnica, Zalec, 3269 K; moška in ženska podruž. v Trbovljah 800 K; podruž. za Cerknico, 61 K; moška podruž. v Kranju 64 K; Henrik Steska, Logatec, 3 K; dr. Hinko Dolenc, Razdrto, 15 K; upravnistvo „Slovenca“, 8 K; M. Lenassi, St. Rupert, prebitek od tobole, 8 K; gasilno društvo v Smartnem, mesto telegrama, 120 K; bralno društvo v Smartnem, mesto teleg. 1 K; omizje pri Kobau v Smartnem, mesto teleg. 220 K; skupaj 440 K; Z. Hudočnik, Ljubljana, nabrala na skupščini za prodane razglednice, narodni kolek i. dr. 4505 K; turist v slabem vremenu v Boh. Bistrici 50 h; Fr. Crnagaj, Ljubljana, mesto teleg. 5 K; Martin Malnerič, Cernomelj, 67 h; Fran Seme, Videm, nabral med svati 14 12 K; župnik Treiber, St. Rupert, pošlje od J. Manokca iz Trsta, mesto teleg. 2 K; Avgust Drukar, Gornji grad, volilo rajnega J. Pirša iz Mozirja, 300 K; iz nabiralnika v Hočevarjevi gostilni, 240 K; J. Petrovšek, župnik, Arčiče, nabrani znesek, 14 K; podr. Kozje in okraj 75 78 K; podrž. Žuženberg, 50 K; žen podr. Kamnik 121 20 K; J. Kamiljanec, Ptuj, iz nabiralnika 14 4 K; dr. Tomo Bilek, blag. podr. Podgrad, Istra, mesto venca pok. Slavaja Jenka, nabral 400 60 K, polovica za slov. družbo t. j. 200 30 K; župniku I. Pibru v Boh. Bistrici so poslali mesto telegramov, oziroma nabrane svote in sicer: dr. A. Medved, Maribor, 3 K; Viljem Pfeifer, Krško, 5 K; L. Ševar, Rakek, 740 K; phil. I. Dolenc, Sopotnica, od kat. slov. dijakov na sestanku v Zagrebu, 44 K; krška ženska podružnica, 3 K; dr. Göstel, Studenec, 3 K; Josip Jeglič, Selce, 265 K; dr. Juro Hrašovec, Celje, 3 K; J. Zirovnik, St. Vid, 8 K; Albina Višnikar, za žen. podružnico v Ribnici, 10 K; Pavlina Resmanova, Trnovo, 10 K; dr. J. Sernek, Celje, 5 K; Ciril Geršak, za moško podrž. Ormož, 10 K; jur. Borko, Sv. Anton, nabral 13 K; podrž. Mokronog, po tajniku Strelu, 15 K; Josip Pertot, Barkovlje, Lovro Zablčan, Trata, Koroško, 15 K; J. Zebre, Stari trg, poslal žup. Pibru v Boh. Bistrico znesek 184 55 K, nabral je ta znesek od sledečih: Gregor Lah, 6 K; J. Kogej 20 K, Fr. Lah, 5 K, neimenovan 5 K, Ed. Picek, 5 K, Semen Karel, 2 K, A. Sedlak, 2 K; Rad Binter, 5 K, Fr. Kuček, 5 K, neimenovan 2 K, Lah Milan, 2 K, Turk Ivan 2 K, Hlabše Ivan, 1 K 20 h, Hauptman Peter, 5 K, Vovko Fran, 5 K, neimenovan, 5 K, Peče Olga, 5 K, Veber M. 5 K, Bencina Ivan, 5 K, Mlekuž Tomaž, 5 K, Stritof Ivan, 4 K, Janko Ule, 4 K, Stöckel I. 2 K, Šumrada Ivan, 2 K, Zagar Franjo, 20 K, neimenovan 5 K, Sterle Tomaž, 5 K, Perušek Fr., 5 K, Škrbec I., 5 K, Rozina Jerica, 5 K, Vilar Fr., 5 K, Vigele Ferdo, 2 K, Žura Janko, 5 K, Wolny Fr., 2 K, Justin Srečko, 5 K, Podkrajšek Ant., 10 K, Hren Fran, 3 K, Schweiger Josip, 2 K, Kandare Ivan, 3 K, neimenovan, 2 K, Kovač Rudolj, 1 K, Marjana Gregorčič, 3 K, — skupaj 192 20 K, po odbitku upravnih in poštnih stroškov v znesku 765 K, znaša čisti prispevek 184 55 K; Vin. ko Engelman, Trst, izročil dobiček veselice tržaške mladine 1600 K; Josip Bule, Reka, plačal g. Svetčevi za narodni znak 100 K; Janja Miklavčič, Kranj, 5 K; Ferdo Lavrine, župnik, Strmec, 4 K; Viljem Pfeifer, ml. Krško, 2 K; dr. Vilimek, Bizeljso, 2 K; Ivan Rak, Ljubljana, 4 K; rodbina Fr. Ks.

Souvan, Ljubljana, 6 K; neimenovan 5 K; F. S. Sušteršič, Ljubljana (župnik iz Amerike) 20 K; J. Kilar, Dob, 5 K; V. Bežek, Koper in A. Gvajc, Gorica, skupaj 5 K; J. Ramovš, Poljane, 10 46 K; Ivana Zupančič, Ljubljana 4 K; Fr. Novak, Ljubljana, 5 K; I. Krajec, Rudolfovo, 10 K; Ema Tomanova, Gorica in Jelica Lazarjeva, Ljubljana, skupaj 7 K; Matilda Sebenikar, Rakek, 17 K; Ivo Subelj, Dunaj, 200 K; Martin Lah, Marija Snežna, 6 K; Fr. Hirsche, Radeče, volilo župnika Zagorjana, 100 K; Minka Watt, St. Vid-Grobelno, 1 K; podr. Celovec, 102 K; vesela družba v Pračini, 10 K; upravnistvo „Mira“, 125 K; angelček pri Starmanu, Sora, 5 K; upravnistvo „Slovenca“, 15 K; uprav. „Soče“, Gorica, 10 K; J. Zalaznik, Ljubljana, iz nabiralnika 29 K; dr. Josip Goričar, okr. zdravnik, Mozirje, mesto venca naduč. Jak. Škofleku, nabrani znesek 26 K; P. Magdič, dobiček od prodanih narod. znakov 13 K; Jak. Zebre, naduč. Stari trg, nabrani 15 45 K; Slovenci v Gradežu, po inicijativu naduč. Križmana v Dornbergu, 15 K; V. Engelman, Trst, iz nabir. v gost. „Jadrana“, 8 30 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Upravnistvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Franc Svetič v Hauenstein Warta a. d. Eger K 20. — G. Janko Kilar v Dobru 1 K, kot kazen, ker je rekel „Vi“ mesto „Ti“. — G. Anton Rozin, Jesenice-Fužine 2 K, nabral v družbi pod geslom: „Slovan gre na dan“. — G. Nikolaj Mazuran, c. kr. davkar v p. na Prevojah 10 K. Skupaj 33 K. — Srčna hvala!

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani. Uradni kurzi dun. borze 18. septembra 1907.

Maloobsejni papirji.	Denar	Šilag
100% majska renta	96 17	96 30
100% srebrna renta	98 15	98 85
100% avstr. krona renta	96 50	96 80
100% zлата	116 30	115 60
100% ogrska krona renta	92 85	93 05
100% zлата	110 45	110 65
100% posojilo dež. Kranjske	99 60	99 31
100% posojilo mesta Spiljet	104 60	102
100% bos.-herc. železniško	99 85	100 85
100% posojilo 1902	98 25	99 25
100% češka dež. banka k. o.	96	96 20
100% z. o.	96 60	97
100% z. o.	99	100
100% z. o.	102 60	103 60
100% z. o.	97 60	98 60
100% z. o.	96 75	97 75
100% z. o.	99 25	100 25
100% z. o.	98 60	99 60
100% z. o.	99 75	100 75
100% z. o.	99 25	100 25
100% z. o.	99 25	100 25

Srečke.	1880	1884
brecke od l. 1880	148 75	150 75
od l. 1884	240	244
iziske	143 25	145 25
zem. kred. i. emisije	267	273
li.	268 70	272 60
ogrške hip. banke	237 25	243 25
srske a. frs. 100—	97 50	103 50
turske	182	189
škatlica	30 60	32 60
kreditne	43 75	44 75
tramoške	90	88
tramoške	89 60	93 60
Ljubljanske	67	64
Avstr. rdeč. križa	48 50	47 50
Ogr.	86 85	88 65
Rudolfove	63	67
Salcburške	84 5	88 80
Dunajske kom.	448 60	454 60

Delnice.	1880	1884
južne železnice	155 95	156 95
Avstr. železnice	661 50	662 50
Avstr.-ogr. banke deln.	180 1	180 4
Avstr. kreditne banke	641 25	642 25
Ogrske	753 25	754 25
Žrnovstenske	240	241
Premogokop v Mostu (Brux)	784	785 80
Alpinske montan	608 75	609 75
Praške žel. ind. dr.	650	260
Rima-Murányi	642 15	643 25
Trboveljske prem. družbe	559	561
Avstr. oročne tovr. družbe	457	462 50
Češke sladkorne družbe	142	145

Žitno ceno v Budimpešti.

Dne 12. septembra 1907.	Termin.	za oktob.	za 11.45
Pšenica	50	11 45	11 45
„ „ „	50	9 73	9 73
Koruzna nova	50	6 92	6 92
„ „ „	50	6 96	6 96
Oves	50	8 17	8 17

Meteorološko poročilo.

mesec	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
septembra	9. av.	741 9	10 9	sl. szah.	pol. oblač.
17. 7. nj.	741 4	10 4	brezvetrno del.	oblač.	
18. 8. pop.	742 5	18 5	sr. jvzhod.	pol. oblač.	

Srednja večerajšnja temperatura: 12 2° normala 14 6. — Padavina v mm 6 0

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja med dolgo boleznijo mojega iskrenoljubljenega, umrlega soproga, gospoda

Frana Zupana

dalje za lepe darovane vence in za časte spremljevalce pri pogrebu izrekamo vsem, zlasti pa slav. brivski zadrugi najtoplejšo zahvalo.

Zalujoca soproga TEREZIJA ZUPAN.

Vanille Bourbon Sadilei, ki pri-delujejo sami, iščejo zastopnika Malaurent, 21 Qual Paludate, Bordeaux. 8133-1

Dijake

sprejme učiteljska obitelj na hrano in stanovanje. Poizve se: Prečne ulice št. 2, II. nadstropje. 2941-3

200 hl. vina

belega in rdečega ima na prodaj po jako ugodni ceni na drobno in debelo vitez plem. Thierry v Sromljah pri Brežicah. 2722-15

Vse bližje se izve pri Francu Warletzu v Brežicah.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO LETNIK XXVII. (1907). Izbaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pol na mesec v svezkih ter stoji vsa leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrti leta 2 K 30 h. Za vse neavstrijske dežele 12 K 20 h na leto. Posamezni svezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Izšla je knjiga Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobiva se v

„Narodni knjigarni“

in pri knjigotrčih.

Telesno in posteljno PERILO

za učence in učenke priznано najboljšje domače delo se dobiva pri 3100-3

C. J. Hamannu

v Ljubljani, Mestni trg 8. Perilo po meri se izgotavlja prav hitro. Točnim plačevalcem prodajam perilo tudi na mesečne obroke.

Kompletno uniformo

za enoletnega prostovoljca (počasa)
ceno proda A. Meršol v Ljubljani,
Kongresni trg št. 7. 3145-2

Gostilna

se takoj odda v najem.
Ponudbe pod „Zasluzek“ poste
restante Ljubljana. 3182-2

Marija Sever, učiteljica

na Jurčičevem trgu št. 3
je dobila doma vsak dan od 10. do
11. dopoldne. 3088-2

Gospodične

se sprejmejo na stanovanje in hrano.
Kje, pove upravnistvo „Slovenskega
Naroda“. 3149

Hiša

v Spodnji Šiški št. 130
s šestimi stanovanji, peka-
rijo, prodajalno in gostilno
se takoj proda. 3148-1

Jutri v četrtek, 19. t. m.
v Meščanski pivarni
na Sv. Petra cesti št. 47

KONCERT

prve vrste glasbene družbe
Dunajski šramlji
nazvani
„d' Goldamseln“
Začetek ob polu osmih zvečer.
Vstopnina prosta.

Danes v sredo
v kavarni
Prešeren

KONCERT

in flanele, modni vzorci, platna,
damasti, namizni prtovi, brisače,
blago za srajce in vse plateno
in pavolnato blago, modno blago
damsko in moško ima v zalogi in
3151-1 priporoča

V. J. HAVLIČEK
izvozna tvorila za platnino
in modno blago
v PODEBRADH (ČEŠKO)

Pišite po vzorci!

Barhenti

in flanele, modni vzorci, platna,
damasti, namizni prtovi, brisače,
blago za srajce in vse plateno
in pavolnato blago, modno blago
damsko in moško ima v zalogi in
3151-1 priporoča

V. J. HAVLIČEK
izvozna tvorila za platnino
in modno blago
v PODEBRADH (ČEŠKO)

5000 kron zaslužba
plačam onemu, ki mi dokaže, da moja
čudesna zbirka

600 kosov samo za fl. 250
ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf žepna
ura, točno regul. in ki natančno gre, s 3letno
tvorniško pisemno garancijo; ameriška double-
zlatna oklepna verižica; 2 amer. doub e-zlata
prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena
garnitura; manšetni, ovratniški in naprni gumbi;
5delni amer. žepni nožek; elegantna svilnata
kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po
želji; prekrasna naprsna igla s simili-briljantom;
mična damska damska broža, poslednja novost,
koristna žepna toaletna garnitura; elegantna
pristno usnj. denarnica; par amer. buttonov z
imit. žlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski
tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter naj-
lepšimi pogledi sveta; prek. kolje za na vrat
ali v lase iz pristnih jutrjovskih biservov;
b indiskih čarovnikov — razvedre vsako družbo
in še 360 razl. predmetov, koristnih in neu-
trpljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj
z eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama
dvakrat toliko vredna, samo gl. 250. Po
povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpošiljalnica
Krakov šte. 57.

N. B. Kdor naroči 2 zavrtka, mu pridenem
zastoj prima angl. britve ali 6 najfin. žepnih
robocev. Za neug. jajoče denar takoj nazaj, vsak
riziko torej izključen. 3154

Lepo stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo, v
I. nadstropju, se odda za novem-
brev termin. 3060-3
Več na Dunajski cesti št. 69.

Stanovanje

na Sv. Petra nasipu št. 37, I. nad.,
obstoječe iz 3—4 sob, predsobe, kuh. nje
itd. se takoj ali pozneje odda mirni
stranki. 304-3
Vprašanja ravnotam od 11—12 in 3—5.

Svarilo.

Onega, ki o moji osebi
trosi laži in obrekovanja,
bom zasledovala sodnijsko.
Franja Wressnig roj. Vrečko.
Jesenice. 3160

Mesarski pomočnik,

izvežban v sekanju mesa, več raču-
stva in pisave, se išče v službo ali
se mu odda v najem mesnica
takoj ali s prvim oktobrom.
Naslov se poišče v upravnistvu
„Slovenskega Naroda“. 3125-3

Inštruktor.

Sedmošolec, izvrsten filolog, prevzame
pouk v latinskem in grškem jeziku,
eventuelno tudi v ostalih gimnazijskih
predmetih.
Ponudbe z naslovom „Klasična
filologija“ prevzema administracija
„Slovenskega Naroda“. 3137-2

Likarica

se priporoča slavn. občinstvu
za likanje
srajc, ovratnikov, bluz itd.
Delo se izvrši točno in po cen.
Naslov:
Ana Petek
Poljanski nasip 52.

Samo pristna

goriška

in različna vina
se točijo najceneje
v 203-38

Goriškem vinotoču
Ljubljana

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

Stari trg 13.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
Blaznik L., Stari trg št. 12.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
Dolenc Jerica, Prešernove ul. 52.
Dolenc F., Kolodvorske ul. št. 26.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marije Terezije cesta,
nasproti Kolizeja
Guštin Lina, Šelenburgove ul. 6.
Hinner Alojzija, hotel „Union“.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.
Kleinstein J., Jurčičev trg št. 3.
Košir Julija, Hilsnerjeve ulice št. 12.
Kristan Iv., Risljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.
Pichler I., Kongresni trg št. 3.
Sever M., Gosposke ulice št. 12.
Stiene Ivan, Valvazorjev trg št. 4.
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Svatek J., Mestni trg št. 25.
Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.
Ušeničnik Fr., Židovske ul. št. 1.
Velkovich A., Sv. Jakoba trg 8
Weinert H., južni kolodvor.
Šiška:
Franzot M., Spodnja Šiška na
kolodvoru.
Kotnik J., trgovec v Šiški.
Kamnik:
Ažman Marija, trafika.
Škofja Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.
Kranj:
Florian Karl, knjigotržec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Lesce (v bučeta na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik.
Bled:
Fischer Oton, paviljon.
Pretnar Ivan, trgovec.
Javornik (Gorenjsko):
Zoré Leopold, trgovec.
Hrušica (Gorenjsko):
Podpac Štefan.
Bohinjska Bistrica:
Grobotek Mijo, trgovec.
Jesenice:
Mesar J., posest. in gostilničar
Schwarz Julija, na kolodvoru.
Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik in
trafikant.
Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.
Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Rus Jos., trgovec.

Hiša

na lepem prostoru v Ljubljani, blizu
mestne župne cerkve, prostor primeren
za vsako trgovino ali obrt se proda
tako. Kupna cena K 32.000, od tega
znoska je K 12.000 vknjiženega.
Naslov iz prijaznosti pri upravn-
ništvu „Slov. Naroda“. 3084-3

3 dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano.
Marije Terezije cesta št. 1, III. nad.

Zaradi opustitve obrta
prodam posamezno ali vse skupaj
še nekaj moških in damskih

čevljev

izredno ceno.
Najboljše in najsolidnejše
blago, samo lastni izdelki, za
trgovce s čevlji prav ugodno.

Tudi imam napredaj dva čevljarstva
šivalna stroja

Cylinder in Singer Ringschiff, izredno
dobra in prav ceno.

J. Žitnik v Ljubljani, na Bregu
št. 14, II. nadstropje. 3147-2

TRST, Corso 3. GORICA, Corso Verdi 11.
3069-3

2 krojaška pomočnika

za stalno veliko delo se sprejmeta
tako. Anton Repovš, Gosposke ulice
šte. 3. Ljubljana. 3144-2

Otroški voziček

za sedenje in ležanje,
dobro ohranjen, se proda.

Kje, pove upravnistvo „Slovenskega
Naroda“. 3126-2

Vsak petek in vsak postni dan
se dobijo sveže, izbrane

morske ribe

pri Anton Stacul.
3079-3

Lepa stanovanja

z 1, 2 ali 3 sobami s pripadki v novo
zgrajenih hišah na Selnu pri Ljubljani
blizu električne postaje se oddajo v
najem takoj ali za november, 2449 16
Več se izve pri E. Predoviču,
Ambrožev trg.

Gospodična poučuje
začetnike klavirja in

glasbene teorije.

Marije Terezije cesta 4, II. nad., desno.
3067-3

Železninar

spreten prodajalec, porabljen tudi za
trgovinsko potovanje, dobi trajnega
posla.

Prosilec, zmogljiv nemščine, sloven.
in hrvaščine, naj svoje ponudbe z na-
vedbo zahteve plače naslove pod „Eisen“
na anončno ekspedicijo Klenreich v
Gradcu. 3070-3

Vinske sode

(belega vina) skoro nove, dobre in
močne, od 620 do 650 litrov, proda
po nizki ceni 2388-10

Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.

Graščina Luknja

(Luegg.)
z zgodovinskimi graščinskimi razvali-
nami, pristavo, mlinom, žago, okoli
100 orali gozda, okoli 100 orali njiv
in travnikov, v prekrasni leži, se iz
proste roke proda eventualno tudi
deljeno. Vprašanja na graščinsko
upraviteljstvo Zalog (Breitenau)
pri Novem mestu. 3081-2

Dijaki

ali gospodične
se sprejmejo

v boljši družini pod prav ugodnimi
pogoji na dobro hrano in lepo stano-
vanje v zdravi legi. Na razpolago je
tudi klavir. 2880-7

Glavni trg 25, I. nadstropje.

Steckenpferd

Bay-Rum
Bergmanna & Komp.,
Draždane in Dečini n. L.

se obnaša neprimerno dobro proti
tvoritvi lusk in izpadanju las,
pospešuje rast las in je za vdr-
nenje proti revmatičnim boleznim
izredno veljav.

Dobiva se v steklenicah po 2 K
in po 4 K po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in briv-
nicah. II 2103 2

„Mladika“.

Na zasebni dekliški ljudski šoli društva „Mladike“ se vpisuje v I. razred
v četrtek, 19. septembra
od 9. do 12. dopoldne in od 2. do 4. pop.
v društveni pisarni v Gosposkih ulicah št. 8,
I. nadstropje.

3131-2

Odbor „Mladike“.

Meteor

olje za pleskanje pisoarjev,

desinfikuje stranišča in pisoarje, stene, žlebo, školjke, prhljani dragi vodovod, odvzema straniščem in pisoarjem ves duh, zato je važno za kavarne, restavracije, hotele šole, bolnišnice, vojašnice, urade, skratka za vse javne lokale.

Dobi se pri

L. M. Eckerju

vodovodnem instalaterju v Ljubljani, Dunajska cesta,
v pločevinastih vrčih po 5, 10, 15 in 20 kg. 3061-3

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
3-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovo, Kočevja.
3-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Praga, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovo.
11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Praga, Celovca, Beljaka, Gorice.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovo, Kočevja.
4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6-50 popoldne. Osebn. vlak iz Jesenic, Praga, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
1-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Gg. pravniki!

Dijaško podporno društvo „Radogoj“ ima na prodaj sledeče pravoslovne knjige:

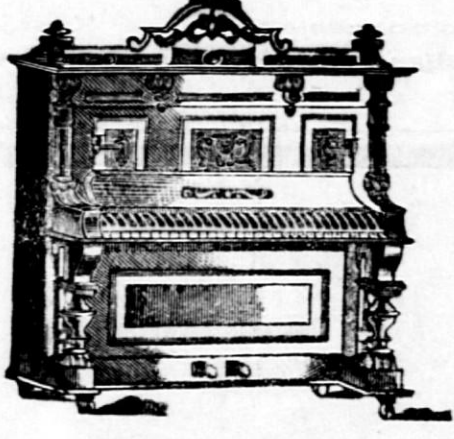
Klein, Verlesungen, 1900, za 5 K;
Neumann, Kommentar zur Exekutionsordnung 1906 za 22 K; Kralin, 1894, za 25 K; Stubenrauch, 1892, za 22 K;
Kavčnik, Izvršilni red, 5 K; Schauer: Civilopravdni red, 1897, 3 K; Izvršilni red, 1898, 3 K; Opravilni red, 1898, 4 K; 1893, za 2 K, in z l. 1884, 1 K; Menični red, 1897, 2 K; Trgovinski zakonik, 1895 in 1894, 2 K; Civilopravni red, 1903, 3 K 50 h; O. drž. zakonik z l. 1896, 2 K, 1887, 1 K; Izvensporno postopanje, 1896, 4 K; Kazenskopravni red, 1898, 3 K; Izvršilni red, 1903, za 3 K.

Vse knjige so dobro ohranjene. Pri zunanjih naročilih se priračuna še 20 v. za porto. Pošilja se po povzetju. Naročila je nasloviti na „Radogoj“, Ljubljana, pisarna dr. Novaka, Dalmatinove ulice. 3124-2

Pred nakupom
si oglejte velikansko
sukneno zalogo
R. Miklauca
v Ljubljani, Špiltske
37 ulice šte. 5.
Ostanki pod cenoi

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilserjeve ulice 5 Blizu Gradščica
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let. Ekspert v vse deleže.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene **planine, klavirje in harmonije** tudi **samoigralne** za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo. Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 21 Največja tvorilca na jugu Avstrije.

C. kr. državni žrebčarski oddelek v Gradcu.

Št. 1083 R.-K.

3153-1

Razglas.

26. septembra 1907 ob desetih dopol. bo pri c. kr. drž. žrebčarski zalogi v Gradcu **ponudbena obravnava za zagotovitev preskrbovalnih predmetov, ki jih bodo za čas od 1. januarja do konca decembra 1908 rabili naslednji drž. žrebčarski oddelki.**

Preskrbovalna potrebščina znaša aproksimativno pri

oddelku št. 3 na Selu

vsak dan po 10 porcij kruha v hlebcih po 875 g, med časom spuščanja od 1. marca do 30. junija 1908 in vsak dan 40 porcij kruha v hlebcih po 875 g ves čas razen časa spuščanja.

Z 1 K kolkovane pismene ponudbe morajo poleg 10% vadija po ponujeni ceni vse dajate izračunane vrednosti v gotovini ali za kavcijo primernimi vrednostnimi papirji (brašne knjžice se ne sprejemajo) do **najpozneje 26. septembra 1907** ob 10. dopol. dospeti ali se vložiti pri zgorajšnjem depotu.

V ponudbi se mora izrecno izjaviti, da je ponudnik pregledal pri c. kr. drž. žrebčarskem depotu v Gradcu in pa pri c. kr. drž. žrebčarskem oddelku št. 3 na Selu razgoreni in pogoje za ponudbeno obravnavo zastopajoči načrt pogodbe od 24. avgusta 1907 in da se v načrt sprejetim pogojem podvrže v vseh točkah (§§).

Na ustne ali na pozueje pismeno ali brzi javno pri c. kr. drž. žrebčarskem depotu v Gradcu vročene ali znabiti naravnost pri c. kr. poljedelskem ministrtvu vložene in na ne popolnoma opremljene ali napravljene ponudbe se ne bo oziralo.

Ako vložijo več oseb skupaj ponudbo, jamčijo zanjo nerazdelno, to je vsi za enega, eden za vse.

S tem, da izroči ponudnik ponudbo in da jo prevzame c. kr. žrebčarski oddelek v Gradcu je ponudnik pač vezan na svojo ponudbo do zadnje oddelčne c. kr. poljedelskega ministrtva, vendar pa ne pridobi s tem pravice ali zahteve, da bi se sprejela njegova ponudba, ker si je pridržalo c. kr. poljedelsko ministrtvo neomejeno izbiro med dospelimi ponudbami in če bi se mu ne zdela nobena sprejemljiva, razpiše zopetne ponudbene obravnave ali pa odda potrebščino iz proste roke.

Ponudniki se odreko glede izjave c. kr. poljedelskega ministrtva o prevzetju njih ponudbe, da bi se morali držati v § 862 obč. drž. zak. določeni roki za sprejetje zaveze.

Ponudniki, ki z oddelkom še ne stojijo v kupčijskih zvezah, si morajo priskrbeti solidnostno in zmožnostno izpričevalo.

Taka izpričevala napravljajo na prošnjo ponudnikov za firme, vpisane v trgovskem registru, trgovske in obrtne zbornice, za neprotokolirane obrtnike in trgovce in za kmetovalce pa po njih stanovašišču pristojne politične oblasti I. instance. Prošnji mora ponudnik priložiti za izpričevalo potrebni kolek.

Ponudnik dobi od oblasti, ki napravi izpričevalo v roke samo kratek odlok, naznanjajoč, da se je naprošeno izpričevalo poslalo naravnost na c. kr. drž. žrebčarski depot v Gradcu, ki bo vodil obravnavo, in naj ponudbi za sedaj priloži ta odlok.

Za napravljenje in odposlato teh izpričeval naj se prosi še tako pravočasno, da morejo vsaj najpozneje dan pred obravnavo dospeti pri c. kr. drž. žrebčarskem oddelku v Gradcu.

Občine, kmetijska društva (zadrage, skladišča) so oproščeni polaganja vadija in kavcije, pa kakor vsi drugi podjetniki jamčijo za svoje ponudbe in za vse s tem prevzete zaveznosti.

Proizvajalci se lahko oproste vadija in kavcije za one predmete, ki jih proizvajajo sami, če si priskrbe od županstva potrdilo, da njih ponudba ne presega zmožnosti lastnega proizvodnje. Morajo se pa pismeno zavezati, da z vsem svojim premoženjem jamčijo za izpolnitev prevzetih obveznosti.

V Gradcu, 13. septembra 1907.

C. kr. drž. žrebčarski depot v Gradcu.

Ponudbeni formular.

Podpisani, stanujoč v _____ izjavljam glasom razpisa od 13. septembra 1907 št. 1083 R.-K., da prevzamem ponudbenico potem razpisane potrebščine in sicer za postajo _____ po _____ h, reci _____ h za porcijo kruha v hlebcih po 875 g za čas od 1. januarja do 31. decembra 1908, in se zavezujem, da se bom razglašeni in tudi vseh sicer obstoječih pogodbenih predpisov za ponudbe natančno držal in da za to ponudbo ne jamčim samo z vadijem _____ K, temuč tudi z vsem svojim premoženjem.

Formular za kuvert ponudbe:

Na
c. kr. drž. žrebčarski depot v Gradcu.

Ponudba za obravnavo 26. septembra 1907 vsled razglasa od 13. septembra 1907 št. 1083 R.-K., opremljena z vadijem _____ K.

Izšla je
zgodovinska povest
v dveh delih

Strahovalci dveh kron.

Ponatis iz „Slovenskega Naroda“.

Dejanje tega ljudskega romana je zajeto iz velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki so strahovali mnogo desetletij najprej Turke in potem Benečane. Vse glavne osebe tega ljudskega romana so zgodovinske, kakor so tudi glavni dogodki zgodovinski.

Cena obema zvezkoma 2 krone,
po pošti 40 vin. več.

Na prodaj

v „Narodni knjigarni“
in vseh knjigotlačnicah.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-107

Podružnica v SPILJETU.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Rezervni fond K 200.000.

Delniška glavica K 2.000.000.

obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500—, 1000—, 5000— in 10.000.

Rentni davek plača banka sama.

Rentni davek plača banka sama.

Delniška družba združenih pivovarjen Žalec in Laški trg

priporoča svoje

Specialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187.

1454-40

Podljetno na dom sprejema restavratore gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

SVETOVNOSLAVNI
FERNET-BRANCA

tvrdke **FRATELLI BRANCA** v MILANU
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Popolna razprodaja pri Ernestu Sarku Dvorski trg št. 3
pod Narodno kavarno

po čudovito nizkih cenah!

Opeko-zidake

se dobi v poljubni množini
v parni pekarni JOS. LAVRENCIČA v Postojni.

Učne knjige
za vse srednje in ljudske šole
v najnovejših odobrenih izdajah,
pisalne in risalne ter druge šolske potrebščine
v najboljši kakovosti in po zmernih cenah
priporoča
L. Schwentner
v Ljubljani
Prešernove ulice šte. 3.

Knjigarna
KLEINMAYR & BAMBERG
v Ljubljani, Kongresni trg 2
priporoča svojo
popolno zalogo
vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in
II. drž. gimnaziji, c. kr. drž. višji realki in c. kr. moškem in ženskem
učiteljski, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih
šolskih knjig
najnovejših izdaj po najnižjih cenah.
Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastoj.

Pisarna
za informacije
v vseh vojaških uprašanjih,
potrjena od pristojne oblasti, daje vsa
potrebna navodila, zadevajoča vojaške
posle, napotuje in jemlje v popolno
oskrbo in pouk one mladeniče, ki bi se
radi po § 65 brambnega zakona uspo-
sobili
za enoletne prostovoljce.
Natančnejša ustmena in pismena
navodila daje v Zagrebu
M. Minic
Kapucinska ulica šte. 11.

Hamburg-Amerika Linie
Direktna nemška poštna
in brzoparnična vožnja.
Prevažanje oseb
na
vse dele sveta.
Hamburg-New York
Hamburg-Brazilja
Hamburg-La Plata
Hamburg-Kanada
Hamburg-Melbora
Hamburg-Kuba
Hamburg-Vzh. Azija
Hamburg-Afrika.
Ladje prve vrste
z izvrstno opravo za
popotnike na makrovju.
Zmerne cene; dobra in obilna
hrana med vso vožnjo.
Za izseljence židovske vere se na
parnikih, ki vozijo v New York,
pripavljajo jedila po židovskem
obredu.
Natančnejša pojasnila daje tuzemske
družbene agencije in pa
oddelek za osebni promet
Hamburg-Amerika Linie
Hamburg.
Glavno zastopstvo za Kranjsko:
Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 28.
1689 2781-2

JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred školjo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 38

Karbolinej Avenarius
Mavec (Gyps)
za stavbe in kiparje kakor
tudi za vsako drugo obrt,
Vse vrste olja in mazila za stroje
kakor tudi olje proti prahu
priznana najboljša priporočam
po tvorniških cenah
Adolf Hauptmann, Ljubljana
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja. 2131 25

Poslano!
Slav. občinstvu, staršem, šolski mladini ter uradom
dajem na znanje, da sem primoran zaradi pomanjkanja
prostora in svetlobe svojo trgovino na **Mestnem trgu št. 11**
moderno prezidati in ker moram svoje sedanje pro-
store v najkrajšem času izprazniti, **dovoljujem** od danes
naprej vsakemu kupcu, ki si hoče **prav cenó** blago
nabaviti in sicer na vse papirnate izdelke, pisalne in
risalne potrebščine ter vsake vrste galanterijsko in norim-
berško blago sploh vse, kar je sedaj v zalogi,
10 do 15%
popusta od računa
izvzemši šolske knjige in zvezke.
P. n. trgovce na deželi opozarjam na ugodno priliko.
Upam, ker je to redka prilika, da me bode sl. občinstvo
mного posečalo v svojo lastno korist in se priporočam
z najodličnejšim spoštovanjem
FR. IGLIČ
trgovina s papirjem in galanterijo.
Na drobno in na debelo.

Narodna knjigarna
Ljubljana, Jurčičev trg 3
Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami.